

INTENDENTIN TEHTÄVÄT MUSIIKKIKASVATAJAN TYÖKENTTÄNÄ

TOIMINTATUTKIMUS TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN

MUSIIKKIAKATEMIAN KEHITTÄMISPROJEKTISTA

Jyväskylän yliopisto
Musikin laitos
Musikkikasvatus
Pro gradu- tutkielma
Syksy 2009
Riikka Maria Kastu

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistinen tiedekunta	Laitos Musiikin laitos
Tekijä Kastu Riikka Maria	
Työn nimi Intendentin tehtävät musiikkikasvattajan työkenttänä – toimintatutkimus Turun ammattikorkeakoulun musiikkiakatemia kehittämisprojektista	
Oppiaine Musiikkikasvatus	Työn laji Pro gradu -tutkielma
Aika Syksy 2009	Sivumäärä 71
Tiivistelmä <p>Tutkimuksen kohteena oli Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia musiikin koulutusohjelma, jota tarkastellaan intendentin työn kautta. Tutkimuksessa selvitetään millainen on intendentin työ ja mitkä ovat intendentin mahdollisuudet kehittää työtään musiikin koulutusohjelmassa.</p> <p>Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen, jossa varsinainen tutkimusmenetelmä on toimintatutkimus. Tutkija oli osana tutkimusympäristöä tehden havaintoja ja keräten aineistoa haastattelun avulla, keskustellen ja tuottaen opettajakunnan kanssa yhteistyöprojektina Musiikkiakatemia -lehden. Haastattelun kyselyosio suoritettiin anonyymisti, mikä lisäsi vastaajien rohkeutta kirjoittaa asioista suoraan. Tutkija sai työskennellä tutkimusympäristössä ja kerätä tutkimuksen kehittymisen kannalta hyödyllistä tietoa myös kokouksissa ja Musiikkiakatemia-lehden tuotantopalavereissa.</p> <p>Tutkimuksen perusteella Turun AMK :n Taideakatemia musiikin koulutusohjelman intendentin työ on välttämätön kokonaisuuden toimivuuden kannalta. Intendentti koetaan asiakaspalvelijana ja luovana muutagenttina. Toisaalta taas ajateltiin, että intendentti suorittaa annetut työtehtävät ja toimii tiedonvälittäjänä. Intendentin monimuotoinen työnkuva ei ole selkiintynyt opettajakunnalle ja vastuualue on harmaa.</p> <p>Tutkimus kehittää intendentin työtä tekijän, ympäristön ja musiikkikasvattajan näkökulmista. Musiikkiakatemiasta löytyy paljon oppivan organisaation piirteitä, ja tutkimus tarjoaa lähtökohtia sekä välineitä jatkotutkimuksen tekemiseen.</p>	
Asiasanat: toimintatutkimus, intendentti, musiikkikasvatus, ammattikorkeakoulu	
Säilytyspaikka: Jyväskylän yliopisto, Musiikin laitos	
Muita tietoja	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	KEHITTÄMISPROJEKTIN SISÄLLÖNTUOTANNOSTA	8
	2.1 Projektistrategia	8
	2.2 Koulutuksen tarkastelua	9
	2.3 Talouden suunnittelu – budjetin tasapainottaminen	10
	2.4 Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöstä	10
3	TUTKIMUSASETELMA	12
	3.1 Tutkimuksen lähtökohdat, tutkimuskysymykset ja viitekehys	12
	3.2 Ennako-oletuksia ja tavoitteita	13
	3.3 Toimintatutkimuksen määrittelyä	14
	3.4 Toimintatutkimuksen keskeisiä piirteitä	16
	3.5 Toimintatutkimuksen prosessi	17
	3.6 Toteuttamisympäristö	20
	3.7 Tutkimuksen toteutus	22
4	TULOKSET	23
	4.1 Intendentti ja työ	23
	4.2 Onko intendentti pedagogi?	26
	4.3 Onko intendentti asiakaspalvelija?	27
	4.4 Koulutusohjelman toiminnan tavoitteet ja lukuvuoden kierto	27
	4.5 Viestintä	29
	4.6 Muuttuva toimintaympäristö	30
	4.7 Intendentti ajopuuna	32
	4.8 Opettajien tehtävät	33
	4.9 Intendentin työn tila ja ympäristö	34
	5.0 Tutkimuksen luotettavuus ja kriittinen tarkastelu	36
5	PÄÄTÄNTÖ	39

LÄHTEET	43
LIITTEET	45
Liite 1 Pro Gradu – tutkielman kysely Turun AMK:n Taideakatemia- musiikin koulutusohjelman opettajille.	45
Liite 2 Turun Musiikkiakatemia-lehti (vedos)	47

1 JOHDANTO

Tutkin Pro gradu -työssäni Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelmaa, jota Turun Musiikkiakatemiaksikin kutsutaan, ja sen henkilöstöä sekä pedagogisia mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseksi lukuvuonna 2008 intendentin työn näkökulmasta. Työkenttään Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman eli musiikkiakatemiaan määrällisyydenä intendenttinä ja päämääränä tutkimuksessa onkin analysoida intendentin työn nykyhetkeä ja kartoittaa erilaisia mahdollisuuksia, joilla voin kehittää musiikkiakatemiaa toimintaa. Hyödynnän tutkimuksessani henkilöstön kyselyä, tiedonantoja ja kirjallisuuslähteitä, jotka ovat liittyvät tutkimusympäristöön sekä -kohteeseen. Osallistuvaa havainnointia teen työssäni päivittäin; se osaltaan tukee ja reflektoi muuta aineistoa. Aineisto rajautuu lähinnä intendentin työn näkökulman kautta. Tutkimusta tehdessäni olen tiedostanut oman osuuteni sen tekijänä ja samalla sen objektina. Pyrin esimerkiksi välttämään henkilökohtaisuutta tehden tutkimuksen kyselyn anonyymisti, jolloin sain myös vastauksia kysymyksiini helpommin. Vastaajat eivät pelänneet kertoa asioista suoraan.

Turun AMK:n musiikkiakatemiaan intendentin työ on erittäin monipuolista. Intendentti on musiikkiakatemiassa paitsi hallinnollinen orkesterijärjestäjä, myös mahdollisten projektien, esiintymismatkojen, konserttien ja konserttisarjojen suunnittelija ja toteuttaja. Intendentti tiedottaa talon sisällä, markkinoi ulos sekä tekee tarvittavat varaukset, apurahahakemukset ja laskee myös kustannusarvioita erilaisiin tapahtumiin. Intendentti tekee tiivistä yhteistyötä koulutusohjelman päällikön kanssa ja luo uutta jatkuvasti. Tässä johdanto-osiossa alustan tutkimusta kuvailemalla Turun AMK:n musiikkiakatemiaan tilannetta syksystä 2007 alkaen.

Turun ammattikorkeakoulun musiikkiakatemiaan syyslukukausi 2007 lähti käyntiin huonosti. Vielä muutamia päiviä ennen syyslukukauden alkua ei ollut tietoa siitä alkaako opetus musiikkiakatemiassa ollenkaan. Syynä tähän oli musiikkiakatemiaan epärealistinen budjettirahoitus opetuksen toteuttamiseen ja sisällön kehittämiseen.

”Viime kevään mittaan Turun musiikkiakatemiasta eli Turun ammattikorkeakoulun kulttuuriolosuhteiden musiikin koulutusohjelmasta tihkui huolestuttavia tietoja laitoksen talouden kurjistumisesta. Alkava syksy on osoittamassa pahimmatkin pelot aiheellisiksi. Musiikin koulutukselta on Turun Sanomien tietojen mukaan

nyt niistetty noin 60 000 euroa, minkä seurauksena musiikkiakatemia ei ammattikorkeakoulun johdolta saamansa ohjeistuksen mukaan voi enää ostaa opetustunteja muilta kuin laitoksen kanssa virkapohjaisessa työsuhteessa olevilta opettajilta.” (Turun Sanomat, Matti Lehtonen. 12. 8. 2007)

YG2 Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista.

Luku 5. Opetus ja opiskelijat.

17 §. Lukuvuosi. Ammattikorkeakoulun lukuvuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Opetusta annetaan ammattikorkeakoulun määrääminä ajanjaksoina. Opetus on järjestettävä siten, että opiskelijat voivat harjoittaa opintoja tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja tehokkaasti. (Opetus- ja sivistystoimen lakitieto 2008, 61.)

Keskustelu Turun musiikkiakatemian talouskriisistä ja opetusjärjestelyistä jatkui kiivaana. Ammattikorkeakoulun rehtori Juha Kettusen mielestä ongelmana on Turun kaupungin rahatilanne.

Turun Sanomat haastatteli rehtori Kettusta aiheesta:

” Ongelman ydin on ammattikorkeakoulun ylläpitäjän eli Turun kaupungin kehno rahatilanne. Kaupungilta on jäänyt saamatta useita miljoonia valtiolta tulevaa, ammattikorkeakoululle tarkoitettua rahaa. Kun korkeakoulun valtion rahoitus on hiukan yli 50 miljoonaa, 4,4 miljoonan vaje on siinä iso osa, Kettunen sanoo. Hän lisää, että AMK:n taideakatemia - jonka osa musiikkiakatemia on - ei ole sopeutunut siihen, että opetusministeriö on pari vuotta sitten alentanut tukirahojen pohjana olevia kulttuurikoulutuksen yksikköhintoja. Kettunen muistuttaa AMK:n valtuuskunnan viimeisyksisessä kokouksessaan antamasta lausunnosta, jossa ”edellytetään, että rahoitus kohdennetaan ammattikorkeakoulun käyttöön ylläpitäjän perimillä vuokrilla korotettuna.” (Turun Sanomat, Matti Lehtonen. Julkaistu 14.8.2007)

YG1 Ammattikorkeakoululaki. Luku 8. Rahoitus.

32 §. Perusrahoitus. Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnetään perusrahoitusta ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) säädetään.

35 §. Kuntien rahoitusosuus ammattikorkeakoulujen kustannuksista. Kunnat osallistuvat ammattikorkeakoulujen 32 §:ssä säädetyn rahoituksen perusteena oleviin kustannuksiin sen mukaan kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetä. (Opetus- ja sivistystoimen lakitieto 2008, 58.)

Syksyn 2007 kriisin johdosta Turun ammattikorkeakoulun hallitus päätti asettaa ulkoisen arviointiryhmän raportoimaan musiikin koulutusohjelman tilanteen. Ulkoinen arviointiryhmä jätti AMK :n rehtori Juha Kettuselle selvityksensä keväällä 2008. Raportti sisälsi lopputuloksena johdopäätökset toimenpide-ehdotuksineen, lyhyen aikavälin selviytymisstrategian ja pitkän tähtäimen muutosstrategian. Arviointiryhmä näki, että lyhyellä aikavälillä budjettirahoitus tuli olla riittävä. Opetussuunnitelmien mukaisen opetuksen toteuttaminen tulisi olla realistinen budjettirahoitukseen nähden ja samaan kategoriaan kuuluisi myös opetuksen sisällön kehittäminen. Arviointiryhmä ehdotti 300 000 euron lisämäärärahaa Turun AMK :n Musiikkiakatemialle kuluvaan vuonna 2008. Pidemmän tähtäyksen toimenpidesuunnitelma sisälsi koulutuksen kehittämisen ja sitä tukevat henkilöstö- ja budjettisuunnitelmat. Tavoitteita arviointiryhmän raportissa on sellai-

nen virkarakennelma ja sitä tukevat opetusjärjestelyt, jotka mahdollistavat koulutuksen järjestämisen työelämän muuttuvien tarpeiden ja kansainvälisen yhteistyön kehityksen.

Aloitin intendentin työn avaimet käteen periaatteella, sillä työhön perehdyttämiseen ei oltu varattu resursseja. Ensimmäiset työviikot vietin tutkien organisaatiota, sen rakennetta, sääntöjä, yhdyshenkilöitä ja talon tapoja tehdä asioita. Perustyörytmin ja kokonaisuuden jäsentämisen jälkeen tuli tahto kehittää ja ymmärtää miksi asiat tehdään tietyllä tavalla. Ulkoisen arviointiryhmän raporttiin perehtyneenä pyrin vastaamaan osaltani niihin odotuksiin, joita arviointiryhmä Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman henkilöstöä kohtaan asetti.

Intendentin työssä kehittäminen keskittyy lähinnä talon sisäiseen tiedonjakoon, oman osaston ulkoiseen viestintään ja uusiin informatiivisiin toimintatapoihin, joilla saadaan aikaan selkeyttä talon sisäisessä tiedonsiirrossa ja suunnittelussa sekä kehitetään yhteisöllisyyttä. Talossa, jossa on jo vanhat perinteet, uudistukset koetaan yleensä pelottavina:

”Kuule Riikka, jos sinä alat brändäämään ja markkinoimaan klassista musiikkia, sen sielu lähtee pois. Musiikilla ei ole mitään myytävää.”

”Kenen puolella sinä olet?”

Laajennan ymmärrystä tutkimalla musiikin koulutusohjelman intendentin työnkuvaa ja sen kehittämistä musiikkikasvattajan silmin sekä pohdin uusia käytännön kehitysaskelia. Täysin samasta aiheesta en ole löytänyt aikaisempia tutkimuksia enkä opinnäytteitä, siksi koen työni tärkeäksi ja äärimmäisen mielenkiintoiseksi.

2 KEHITTÄMISPROJEKTIN SISÄLLÖNTUOTANNOSTA

2.1 Projektistrategia

Turun ammattikorkeakoulun hallituksen asettaman musiikin koulutuksen ulkoisen arviointiryhmän ja musiikin koulutusohjelman henkilöstön keskustelutilaisuus järjestettiin 5.6.2008 Turun konservatorion auditoriossa. Keskustelussa käsiteltiin raportin perusteella ammattikorkeakoulun resursointia musiikin koulutukseen, musiikin koulutuksen tulevaisuuden visiota, strategiatyötä ja profiloinnin organisoitumista sekä musiikin koulutusohjelmalla käytettävissä olevia keinoja toteuttaa toimintaa ja tasapainottaa budjettia.

”Arviointiryhmä totesi tulevaisuuteen suuntautuvan strategiatyön välttämättömyyden musiikin koulutusohjelmalle. Raportissaan ryhmä kuitenkin ei anna yksityiskohtaisia ohjeita strategisista linjauksista, vaan näiden tekeminen on tarkoituksella jätetty koulutusohjelman asiantuntijatyön tehtäväksi. Turun AMK:ssa käynnistetään heti kesäloman jälkeen musiikin strategiatyö, jossa vision lisäksi tehdään taloussuunnitelman sisältävä strateginen toimeenpanosuunnitelma. AMK:n rehtorit auttavat strategiatyön metodologisissa kysymyksissä, kun taas sisällöllinen asiantuntijatyö tehdään koulutusohjelmassa. Apuna työssä käytetään musiikin neuvottelukuntaa, jonka nykyistä kokoonpanoa laajennetaan kutsumalla arviointiryhmän jäseniä neuvottelukuntaan. Strategiatyön prosessiin on syytä saada mukaan musiikin koulutusohjelmaa laajempi musiikin koulutuksen osaaminen, mm. Turun konservatoriosta ja Turun filharmonisesta orkesterista. Arviointiryhmä ja rehtori korostivat kummatkin strategiatyön yhteisölliseen luonteeseen satsaamista. Strategiatyötä tehdään myös koulutusohjelmassa joka tapauksessa tehtävän OPS-työn puitteissa.”
(Eero Linjama, keskustelutilaisuuden 5.6.2008 muistio.)

Sisällöllinen kehittämistyö ja sen odotukset kohdennettiin suoraan musiikin koulutusohjelman omalle henkilökunnalle ja se oli yksi tämän tutkimuksen lähtökohdista. Opettajakunnasta koottiin erilaisia ryhmiä tutkimaan työn kehittämismahdollisuuksia, myös jokaista työntekijää kannustettiin omatoimisuuteen ja työnsä tarkasteluun kokonaisuuden kannalta. Tämän tutkimuksen tarkoitus oli selvittää kokonaistilanteen mahdollisia puutteita ja kehittämiskeinoja intendentin työssä ja työympäristössä.

2.2 Koulutuksen tarkastelua

Ulkoisen arviointiryhmän keskustelussa käsiteltiin myös strategiaan, visioon ja profiloitumiseen liittyviä kysymyksiä. Esimerkiksi otettiin Sibelius-Akatemian ja ammattikorkeakoulujen musiikin koulutusten yhtäläisyydet ja erot. Samassa yhteydessä korostettiin duaalimallin toimivuutta musiikin koulutuksessa.

”... AMK:ssa parhaana ratkaisuna nähtiin myös koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen järjestämistä ja omaan ylempään AMK-tutkintoon satsaamista. Toisaalta koulutuksen profiilissa voi AMK:n ja Sibelius-Akatemian välillä olla suuriakin yhtäläisyyksiä. Profiloituminen pedagogiaan on Turussa ollut tavoitteena jo aiemmin ja tällä alueella on lisää kehittämismahdollisuuksia.”

(Eero Linjama, keskustelutilaisuuden 5.6.2008 muistio.)

Pedagogian profiloitumista on Turussa kaavailtu korkeakouluyhteistyönä Musicare-verkostossa, jolloin opettajan ammatillisen pätevyyden opiskelu olisi mahdollista Turun yliopiston opettajan-koulutuslaitoksen kautta.

Keskustelu jatkui laadullisesti hyvän soittotaidon hankkimisen tärkeydestä erityisesti ensimmäisen syklin musiikkikoulutuksessa. Hyvä soittotaito on avain musiikinopiskelijan jatkokoulutusmahdollisuuksiin, sekä työelämän ja hakijavetovoiman näkökulmista.

Strategiatyössä kehoitettiin innovatiiviseen ajatteluun rajoittumatta olemassa oleviin toimintatapoihin, ajatusmalleihin ja nykyisen virkarakenteen ja osaamisprofiilin asettamiin kaavoihin.

”Tärkeä profiloitumisen aspekti on musiikin koulutusohjelman yhteistyön mahdollisuudet taideakatemian muiden koulutusten sekä myös muiden AMK:n koulutusohjelmien kanssa. Innovatiivisen kehittämistyön edellytyksenä nähtiin yksimielisesti henkilöstön luottamuksen syntyminen siihen, että toiminnalla on jatkuvuutta ja AMK:n johto ja ylläpitäjä haluavat jatkaa ja kehittää koulutusta.”

(Eero Linjama, keskustelutilaisuuden 5.6.2008 muistio.)

2.3 Talouden suunnittelu – budjetin tasapainottaminen

Keskustelussa ulkoisen arviointiryhmän raportin sisällöstä nähtiin musiikin koulutusohjelmalla olevan käytettävissä keinoja ja toimintatapoja, jotka voivat olla avuksi halutun sisällöllisen toiminnan kehittämisessä ja toteuttamisessa, ja jotka voivat tasapainottaa budjetin ja toiminnan välistä epätasapainoa.

Agricola-koulutuksen kehittämisohjelmat, Musicare-verkoston jo toimiva yhteistyö, ylempi AMK-tutkinto, aikuisten tutkintoon johtava koulutus, erikoistumisopinnot ja muu täydennyskoulutus, avoimen ammattikorkeakoulun opinnot, palvelutoiminta sekä tutkimus- ja kehittämisprojektit esiintyivät keskustelussa ja nämä osa-alueet ja toiminnan yhteistyöverkot todettiin musiikin koulutusohjelman jo käyttäneen hyödyksi.

2.4. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöstä

Yhteistyökumppanien tärkeys korostuu vallitsevan taloustilanteen aikana, jolloin kulueriä voi yhdistää ja molemmat osapuolet hyötyvät esimerkiksi hankkeiden yhteismarkkinoinnista. Yhteistyökumppaneista tulisi pitää huolta säännöllisesti, jotta tulevaisuuden projektisuunnitelmia voisi tehdä pitkäjänteisemmin.

Turun kauppakorkeakoulun Tulevaisuudentutkimuksen professori Markku Wilenius tarkastelee julkisen sektorin hanketoimintaa ja yritysyhteistyötä kriittisesti.

”Paljon on esitetty huolta siitä, että julkisen sektorin toiminta on tullut koko ajan lyhytjänteisemmäksi. Se, että ei sitouduta yli vuoden kestäviin hankkeisiin, tuo mukanaan paljon ongelmia, jos yrityksen kanssa tehtävässä yhteistyössä alun perin mukana ollut julkinen rahoitus äkkiä jää pois. Itse asiassa näyttää siltä, että paljon parjattu yksityisen sektorin syklisyys on monesti kuitenkin paljon pitkäjänteisempää toimintaa kuin julkisen sektorin, ja isommissa yhteistyöhankkeissa yritykset sitoutuvat usein useampia vuosia kestäviin projekteihin.

Julkinen tuki on myös absurdilla tavalla sidottu sen panostuksen tuottamiin vaikutuksiin. Toisin sanoen, kulttuurilaitoksilla ei saa mennä ”liian hyvin”, muuten seurauksena voi olla julkisen tuen leikkaus. Jos organisaatio saa lisättyä yrityksiltä tulevaa sponsorirahaa, se voi joutua kärsimään siitä ja menettää tukeansa! Tämän vuoksi monet kulttuurilaitokset eivät ehkä ole halunneet panostaa yritysyhteistyöhön tulonmuodotuksen osana. Tämän tyyppisessä valtiovallan tahattomassa ohjauksessa signaali on aivan väärä: organisaatioita tavallaan palkitaan siitä, että ne eivät tee tulosta.” (Wilenius, 2004, 225-226.)

Julkisen sektorin rakenteen monimutkaisuus aiheuttaa mahdollisessa yritysysteistyössä ja pitkäaikaisissa hankkeissa erilaisia ongelmia, jopa sen, että julkinen rahoitusosuus saatetaan menettää, jos yritykseltä tai muulta sponsorilta tulee runsas rahoitus.

Ulkoisen arviointiryhmän raportissa todetaan resursoinnin selkeä riittämättömyys musiikin koulutukselle. Kysyttäessä onko musiikin koulutuksen jatkumiselle realistista perustaa ja pystytäänkö toimenpide-ehdotuksia toteuttamaan, Turun AMK:n rehtori Juha Kettunen vastasi opettajakunnalle ja arviointiryhmälle, että musiikin koulutusohjelman olemassaoloa ei saa asettaa kyseenalaiseksi. AMK:lla on useita musiikin opettajia toistaiseksi tai vakinaisesti voimassa olevissa työsuhteissa, eikä työnantaja voi tällaisia suhteita katkaista. Samoin AMK tekee vuosittain koulutusohjelmapäätöksen, jossa musiikki on mukana. Tästäkään päätöksestä työnantaja ei voi erota.

3 TUTKIMUSASETELMA

3.1 Tutkimuksen lähtökohdat, tutkimuskysymykset ja viitekehys

Tavoitteena tällä tutkimuksella on selvittää Turun AMK:n Taideakatemia musiikin koulutusohjelman intendentin työn kuvaa sekä löytää ratkaisuja tulevan lukuvuoden kehittämiseen Turun AMK:n musiikkiakatemiassa intendentin työn kautta ja työympäristössä. Tutkimuksessa selvitetään millainen on intendentin työ ja mitkä ovat intendentin mahdollisuudet kehittyä itse ja kehittää työtään.

Turun AMK:n hallituksen asettama musiikin koulutusohjelman ulkopuolinen arviointiryhmä pyysi musiikkiakatemia opettajia, koulutuspäällikköä ja intendenttiä muodostamaan keskuudestaan kehittämisryhmän luomaan uusia käytännön toteuttamiseen painottuvia näkökulmia. Arviointiryhmä pyysi myös jokaista musiikkiakatemia opettajaa sekä henkilökunnan edustajaa miettimään itse oman työnsä kautta koulutusohjelman kehittämistä ja resurssien säästämistä vielä ennestään. Itse päätin kehittää koulutusohjelmaa tämän tutkimuksen kautta.

Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen, sen varsinaisena tutkimusmenetelmänä käytetään toimintatutkimuksellista lähestymistapaa.

”Toimintatutkimuksen suuntauksena on hankepainotteinen toimintatutkimus, jonka lähtökohtana voi olla jonkin toiminnan kehittäminen tai toiminnan kohdistaminen laajemmin esimerkiksi organisaation toimintojen edistämiseksi.” (Suojanen 1992, 13, 18).

Hirsjärven ym. (2005, 155) mukaan laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä induktiivisen analyysin käyttö. Tutkimuksen tekeminen aloitetaan ilman hypoteeseja, ja aineiston annetaan ”puhua” vapaasti. Aineistoa analysoidaan syvällisesti ja näin tutkimuksen kannalta keskeiset teemat vähitellen hahmottuvat tutkijalle. Teemoja ei valittu ennen aineiston analyysiä, koska niiden oletettiin nousevan aineistosta. Laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä Hirsjärven ym. (2005, 155) mukaan, että tutkimussuunnitelma ja kokonaisuus muodostuvat vasta tutkimuksen edetessä.

3.2 Ennakko-oletuksia ja tavoitteita

Kuulan (1999, 204) mukaan toimintatutkimuksessa tavoitteena on yleisesti demokratian edistäminen, ja näin ollen myös tutkimuksen ja muutoksen kohteena ovat yksittäisten työprosessien ohella organisaatorakenteet. Tässä tutkimuksessa tiedostettiin mahdollisuus siihen, että osa tutkimukseen osallistuvista opettajista saattaisi jättää vastaamatta tutkimuksen kyselyosuuteen, jos heidän nimensä julkaistaisiin. Siksi kysely tehtiin anonyymisti. Osallistumista korostavan toimintatutkimuksen eettis-normatiivinen luonne on käytännössä ongelmallista. Popkewitz (1984) kritisoi kasvatustieteiden toimintatutkimusta ja hänen uskoo osallistuvuuden ja sen korostamisen tuhoon tuomituksi.

”Uskomus, että koulujen henkilökunta voisi identifioida ja suunnitella muutoksia heidän omiin uskomuksiinsa ja valtajärjestelmiinsä on ristiriidassa kokemuksien kanssa. Koulut ovat kompleksisia kokonaisuuksia. Niissä on vähän aikaa kriittiselle reflektiolle. Sosiaaliset ja poliittiset arvot ovat sisäänrakennettuna opetusohjelmiin ja luokkahuoneiden sosiaaliseen järjestykseen.” (Popkewitz 1984, 146.)

Tutkimuksen tavoitteena oli lisätä keskustelua, avata ajatuksia, kehittää toimintaa ja tehdä yhteistyöprojekti musiikin koulutusohjelman opettajien kesken. Tavoitteena oli myös löytää uusia mahdollisia työkäytänteitä ja keskittää toimintaa, jotta intendentin ja opettajien työ tehostuisi ja saisi selkeyttä.

Barnett:n (1994) mukaan lisääntynyt pyrkimys korkeakoulupedagogiikan tehostamiseen liittyy modernin teknokraattisen maailmankuvat uskomukseen, että inhimilliset valinnat ja toiminnat ovat palautettavissa asiantuntijaongelmiksi eli erillisiksi ongelmiksi. Teknokratiassa hyvä pedagogiikka ajatellaan menetelmiksi, joilla opiskelu saadaan alusta lähtien kontrolliin – opiskelu alkaa määrätietoisesti ja opinnot saadaan päätökseen ennalta määritellyssä ajassa.

”Mitä nopeammin, sitä parempi. Tällöin ei ole periaatteellista eroa, onko tavoitteena sosiaalistaminen tieteen maailmaan tai käytännön ammattiin.” (Barnett, 1994.)

3.3 Toimintatutkimuksen määrittelyä

Toimintatutkimus on tapa tutkia jotakin asiaa käytännössä, tarkoituksena muuttaa tai kehittää sitä, ja saada tilanteessa aikaan todellista muutosta. Professori Jyrki Jyrkämä (1978, 39.) osoittaa toimintatutkimuksen olevan lähestymistapa, tutkimusstrategia, jossa tutkija osallistumalla kiinteästi tutkittavana olevan kohdeyhteisön elämään pyrkii yhdessä kohdeyhteisön jäsenten kanssa ratkaisemaan jotkin ratkaistaviksi aiotut ongelmat sekä saavuttamaan yhdessä kohdeyhteisön jäsenten kanssa asetetut tavoitteet ja päämäärät, tutkimalla näiden ongelmien ilmenemistä, synty ja kehitysehtoja ja niiden ratkaisuun johtavia teitä toimimalla saadun tiedon ja kehitettyjen ratkaisuvaihtoehtojen pohjalta yhdessä kohdeyhteisön jäsenten kanssa ongelmien ratkaisemiseksi, tavoitteiden saavuttamiseksi, päämääriin pääsemiseksi.

Keskeinen lähtökohta toimintatutkimuksessa on tutkijan toiminnallinen rooli kohdeyhteisön jäsenten kanssa; tutkimuskohteen analysointi ja toiminta käy käsi kädessä ongelmakentän vaihtoehtojen ratkaisujen löytämiseksi. Carr & Kemmis ovat määritelleet kasvatuksen ja koulutuksen toimintatutkimustermin seuraavasti:

”Kasvatukseen liittyvää toimintatutkimustermiä käytetään kuvaamaan joukkoa toimintoja, jotka koskevat opetussuunnitelman kehittämistä, ammatillista kehittämistä, koulujen kehittämissuunnitelmia sekä opetusjärjestelyjen suunnittelua ja menetelmien kehittämistä. Näille toiminnoille on yhteistä suunniteltujen toimintastrategioiden identifiointi ja toteuttaminen sekä systemaattinen havainnointi, reflektio ja käytäntöjen muuttaminen. Toimintatutkimukseen osallistujat ovat kokonaisvaltaisesti mukana kaikissa toiminnan vaiheissa.” (Carr & Kemmis 1983, 155.)

Tämän määritelmän mukaan yksi toimintatutkimustyyppinen kehittämiskohde voi olla opetusjärjestelyjen ja -menetelmien kehittäminen. Toimintatutkimusmenetelmällisin keinoin voidaan saada kokemusta erilaisista opetusmenetelmistä ja oppimateriaaleista sekä opetuskäytännöistä ja niiden toimivuudesta erilaisissa opetus- ja oppimistilanteissa.

Kuulan (1999, 204) mukaan toimintatutkimukset ovat moninaisia ja niissä on paljon sisäisiä ristiriitoja. Hän määrittelee: ”Silti retoriikan teoria, kertomusanalyysi ja odotusanalyysi mahdollistavat toimintatutkimuksesta tulkinnan toistuvien elementtien ja jännitteiden kokonaisuutena, jonka keskeinen lähtöpiste on toimintatutkimuksen määrittäminen tutkittavien käytäntöjen muutokseen pyrkiväksi lähestymistavaksi.”

Kuula arvioi myös, että käytäntöihin suuntautuminen, muutokseen pyrkiminen ja tutkittavien osallistuminen tutkimusprosessiin ovat ne piirteet, jotka yhdistävät eri toimintatutkimuksia. Sovellettavat tai kehiteltävät teoriat, itse tutkimusten kohteet ja kysymysten asettelut voivat olla hyvinkin erilaisia, yhdistävistä piirteistä huolimatta. Toimintatutkimuksessa on kyse erityisestä tavasta hahmottaa tutkimuksen ja tutkittavan todellisuuden välinen suhde, ei niinkään koulukunnasta (Kuula 1999, 204).

Työntutkimuksen näkökulmasta toimintatutkimusta kuvataan ”*tilanteen mukaan muotoutuvaksi käytännönläheiseksi lähestymistavaksi, jossa on niukasti teoreettisia työkaluja*” (Engeström 1995, 117). Tämä kuvaus on kritiikkiä kohdistuen toimintatutkimukseen, ja laadullisten menetelmien kirjoja tutkiessa huomaa, että toimintatutkimus aiheena sivuutetaan hyvinkin usein tai sitä ei mainita ollenkaan.

” Toimintatutkimusprosessissa yhteisen toiminnan esitetään aikaansaavan tutkijan ja tutkittavien tietoisuuden kasvun ja tätä kautta heidän muuttumisensa entistä tehokkaammiksi ja vastuullisemmiksi toimijoiksi.” (Kuula 1999, 150.)

Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2005, 152) mukaan laadullisessa tutkimuksessa maailmaa yritetään lähestyä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Kerättyä aineistoa on aina käsiteltävä kokonaisuutena (Alasuutari 1999, 38). Elämää on kuvattava mahdollisimman objektiivisesti, pakottamatta sitä ennalta määrättyyn muottiin.

Toimintatutkimusta on tehty useilla yhteiskunta- ja ihmistieteiden aloilla, kasvatustieteessä se on erityisen kiinnostavaa. Tähän vaikuttaa muutama syy. Koulu itsessään on ihmisten muodostama sosiaalinen yhteisö, jonka toiminnan kehittämiseksi toimintatutkimusta on luonteva käyttää. Toisaalta oppiminen ja kehittyminen ovat jo toimintatutkimuksen ytimessä. Toimintatutkimusta käytettäessä, yhtymäkohtia kasvatusta- ja opetustoimintaan löytyy monelta tasolta, ja siksipä se onkin suosittu lähestymistapa opettajankoulutuksessa ja opettajatutkimuksessa. Tunnistan toimintatutkimuksen haittapuolen; olen itse osa tutkittavaa ympäristöä ja täten minulla on myös kaksoisrooli tutkimusta tehdessä. Tutkijana pääsen hyvin sisälle toiminnalliseen kohteeseen, mutta olen työyhteisön jäsen, joten samalla olen altis ympäristön mahdollisille muuntuville tekijöille.

3.4 Toimintatutkimuksen keskeisiä piirteitä

Kurtakko (1990, 9) käyttää seuraavanlaista jaottelua erilaisille toimintatutkimuksen suuntauksille: interventiokoulukunta, pedagoginen toimintatutkimus, pedagogis-analyttinen koulutustutkimus ja sosiaaliekperimentti. Tässä Kurtakon (1990) määritelmä *pedagogiseen toimintatutkimukseen*, jonka keskeisin lähtökohta on oppilaitoksen ja siellä toteutettavan koulutuksen pedagoginen kehittäminen.

”Pedagogisessa toimintatutkimussuuntauksessa lähdetään ajatuksesta, että jokainen tutkimukseen osallistuja on tasavertaisessa asemassa asetettaessa tavoitteita, mietittäessä keinoja niiden toteuttamiseen ja pyrittäessä tavoitteiden saavuttamiseen. Tutkimuksen päällimmäisenä pyrkimyksenä on kehittää parempi tai parantunut käytäntö.” (Kurtakko, 1990, 10.)

Jyrkämä (1978, 50-51) taas jakaa toimintatutkimukset kolmeen ryhmään niiden suuntautumisen pohjalta: *interventiosuuntautunut*, *tutkimussuuntautunut* ja *toimintasuuntautunut*, joista toimintasuuntautunut toimintatutkimus lähtee liikkeelle kohdeyhteisöstä ja sen tavoitteista.

Esiteltyjen kahden toimintatutkimussuuntauksen jaottelun: *pedagogisen toimintatutkimuksen* ja *toimintasuuntautuneen toimintatutkimuksen* synteesinä voidaan pitää toimintasuuntautunutta pedagogista toimintatutkimusta, jonka lähtökohtana on oppilaitoksen eli tutkimuksen kohderyhmän tarpeista lähtevä toiminnallinen pedagoginen kehittämishanke, jossa tutkija on aktiivisesti mukana kohdejoukon toiminnassa.

Cohen & Manion (1980, 176-177) jakavat koulutusta koskevan tutkimuksen tavoitteet viiteen kategoriaan, joista mainitsen kaksi tämän tutkimuksen toteutukseen keskeisesti vaikuttavaa. Ensimmäinen on käytännön tilanteissa havaittujen ongelmien poistaminen, ja toinen on uusien näkökulmien luomisen opettaminen.

Suojanen (1992, 38) on koonnut eri henkilöiden erilaisista määritelmistä ja toimintatutkimusta koskevista tutkimuksista seuraavia tutkimusstrategialle luonteenomaisia piirteitä. Hänen mukaan-

sa tutkimusstrategian tarkoituksena on tiettyyn käytännön tilanteeseen sidotun ongelman ratkaiseminen, jossa osallistujat kehittävät pääsääntöisesti omia käytäntöjään. Tutkija osallistuu yhteistyössä kohdeyhteisön jäsenten kanssa koko tutkimusprosessiin, koko prosessin ajan tapahtuu itse-reflektiota ja arviointia. Suojasen mukaan menetelmän joustavuuden ansiosta voidaan tutkimussuunnitelmaa muuttaa toimintaprosessin kuluessa. Menetelmä on systemaattinen oppimisprosessi, jossa osallistujat oppivat teoretisoimaan käytäntöjään sekä pohtimaan olosuhteitaan, toimintojaan ja päätöksiään. Osallistujat tulevat myös tietoisiksi näiden edellä mainittujen välisistä suhteista ja samalla entiset käytännöt asetetaan kyseenalaisiksi. Menetelmä mahdollistaa omien opeuskäytäntöjen tieteellisen perustelun.

Carr ja Kemmis (1983, 155) ovat osaltaan asettaneet kolme ehtoa, jotta tutkimusta voitaisiin kutsua toimintatutkimukseksi. Ensimmäinen ehto on se, että projektin tarkoituksena on sosiaalisen kohteen tai ryhmän toiminnan kehittäminen. Toisena ehtona projekti toteutetaan spiraalimaisena syklinä, johon kuuluvat suunnittelu-, toiminta-, havainnointi- ja reflektointivaihe. Kolmantena Carr & Kemmisin mielestä projektin jäsenet osallistuvat aktiivisesti kaikkiin tutkimusprosessin vaiheisiin.

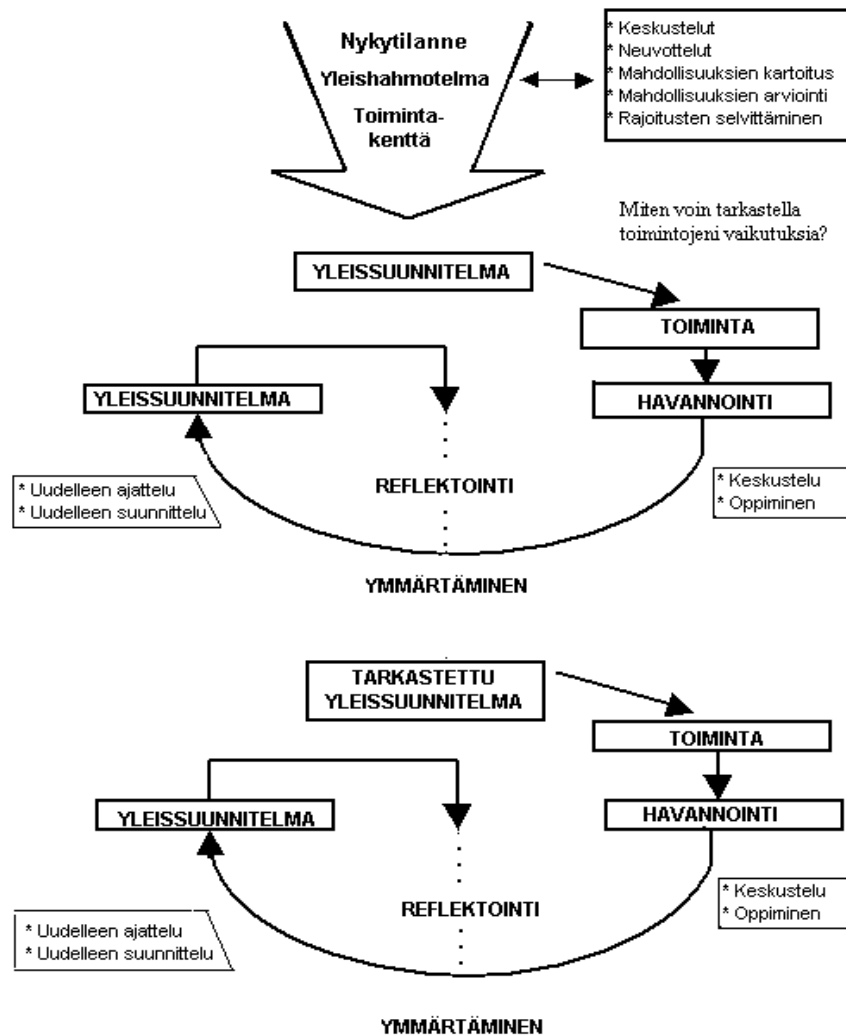
Kaikki edellä mainitut ehdot toteutuvat tässä tutkimuksessa.

3.5 Toimintatutkimuksen prosessi

Kuulan mukaan kommunikatiivisen toimintatutkimuksen metodologisissa kirjoituksissa painotetaan tasavertaista keskustelua itseisarvona, jonka rinnakkaisena tavoitteena on saada kaikkien osapuolten – erityisesti myös työntekijöiden – kokemukset, taidot ja ajatukset osaksi kehittämistä ja muutosprosessia.

” Kyynisesti kehittämistavan voi mieltää keinoksi valjastaa kaikkien resurssit tehokkaamman toiminnan käyttöön, mutta yhtä mahdollinen lukutapa on nähdä suuntauksen mukainen toimintatutkimus työntekijöille ainutlaatuisiksi tilaisuudeksi ja mahdollisuudeksi päästä osallistumaan ja määrittämään organisaation muutosta. Kommunikatiivisen toimintatutkimuksen ’keskusteluttaa’ tai ’osallistuttaa’ – muotoisissa termeissä ilmenee hyvin tämä suuntauksen oppeihin potentiaalisesti sisältyvä sisäinen ambivalenssi.” (Kuula 1999, 112.)

Toimintatutkimusprosessia kuvataan syklisenä mallina, jossa jokaisessa syklissä vuorottelevat keskeisinä seuraavat osuudet: suunnitelma, toiminta, havainnointi ja arviointi. Kuviossa on esitetty Kemmisin toimintatutkimuksen spiraali (Walker 1985, 196).

KUVIO 1. Kemmisin toimintatutkimuksen spiraali, Walker (1985, 196.)

Kemmisin mukaan yksittäinen toimintatutkimussykli koostuu suunnittelusta, toiminnasta, havainnoinnista ja reflektoinnista. Syklin yksi vaihe luo pohjaa seuraavalle ja jokainen

uusi sykli luo taas vastaavasti pohjaa seuraavalle syklille. Carr & Kemmisin (1983, 152-153) mukaan toimintatutkimuksen prosessi rakentaa yhteyttä menneen ja tulevan välille, siksi toimintatutkimuksen spiraali on organisoitu oppimisprosessi.

Suunnittelu ottaa huomioon nykytilanteen ja on tulevaisuuden toimintaan tähtäävä vaihe. Toiminta on suunnitelman toteuttamista ja havainnointi toiminnan objektiivista tarkastelua ja luo pohjan toiminnan reflektoinnille. Reflektointi on toiminnan itsearviointia toimintojen ja havaintojen pohjalta.

”Demokratian vaatimus ja usko tutkittavien omaehtoiseen muutostoihintaan ilmenee myös kahdessa erikseen analysoitavassa toimintatutkimuksen suuntauksessa, vaikka metodisissa opeissaan kriittinen kasvatustieteen toimintatutkimus ja kommunikatiivinen toimintatutkimus määritetään osin toistensa vastakohtana. Kommunikatiivisen toimintatutkimuksen näkökulmasta kriittisen orientaation mukainen toimintatutkimus on ylevää tieteenfilosofista kriittisyyttä, joka ei jätä tilaa työelämän toimintatutkimukselle, ilman vallankumouksia toteutettaville työelämän reformeille. Kriittisen kasvatustieteen näkökulmasta kommunikatiivinen toimintatutkimus taas määrittyy orientaatioltaan tekniseksi ja tuloksiltaan pinnalliseksi ja näennäiseksi, koska siihen osallistuvat eivät välttämättä prosessin aikana tule aiempaa tietoisemmiksi ja kriittisemmiksi suhteessa työelämän ja yhteiskunnan valtajärjestelmiin. Silti näissä kahdessa sinänsä vastakkaisessa toimintatutkimuksen suuntauksessa kiteytyy jotain hyvin olennaista toimintatutkimuksesta: demokraattisuuden tavoite ja muutoksen välttämättömyys.” (Kuula 1999, 205-206.)

Tutkimuksellisesta näkökulmasta, projektissa on kolmenlaisia hankkeita (Kinnunen ym.1991). Ensimmäinen hanke on akateeminen perustutkimus, jossa tavoitteet määritellään pelkästään tieteellisten intressien pohjalta ja johon ei liity minkään ulkopuolisen osapuolen kanssa sovittuja tavoitteita.

Toinen hanke on sopimustutkimus, joka perustuu siihen, että tutkittavista ongelmista on ainakin osittain sovittu jonkun ulkopuolisen tahon kanssa. Tällöin ulkopuolinen taho rahoittaa ainakin osittain tutkimusta. Tutkiva taho, esim. ammattikorkeakoulu, saa palkkioksi yhteistyöstä ehkä tutkimuksessa tarvittavaa taustatietoa, pääsee käyttämään sopimusosapuolen laitteita jne. Sopimuskumppani taas saa käyttöönsä tutkimuksen asiantuntemuksen ja projektin tuloksia.

Kolmas on palvelututkimus, jota sanotaan joskus myös tilaustutkimukseksi. Akateemisessa maailmassa tätä mallia on vierastettu ja nähty uhkana tieteen vapaudelle ja objektiivisuudelle, koska sen taustalla on tilaajan intressi. Kestävä palvelututkimus pohjautuu kuitenkin lähtökohdiltaan ja

taustaltaan perustutkimukseen ja luotettavaan teoriaan, mutta se on käytännönläheistä. Siksi se soveltuu erinomaisen hyvin ammattikorkeakoulun projektien toimintatavaksi. (Kinnunen ym. 1991.) Vaikka tässä tutkimuksessa kyseessä onkin ensisijaisesti akateeminen tutkimus, voidaan siinä kuitenkin havaita myös sopimus- ja tilaustutkimuksen piirteitä.

3.6 Toteuttamisympäristö

Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman intendentti on työssään suorassa päivittäisessä kontaktissa ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden, asiakkaiden, opiskelijoiden, opettajien, muun hallintohenkilökunnan sekä koulutuspäällikön kanssa. Tutkimuksen aikana tuotetut muuttuvat työtavat ja erilaisten käytänteiden valinnat suoritin itse esimieheni hyväksynnällä.

Tutkimuksessa tärkeänä apuna toimivat musiikkiakatemiaan opettajat ja he ovat myös osavastuussa tiedottamiseen liittyvästä sisällöstä. Sisäinen tiedotus on toiminut puolin ja toisin sähköposteinä sekä ilmoitustaulua ja opettajien sisäisen postin lokeroita apuna käyttäen. Ulkoisen tiedotuksen laajuutta ovat rajoittaneet käytännössä suuret kustannukset.

Turun ammattikorkeakoulussa kaikki musiikin koulutusohjelman ulkoinen tiedotus kulkee loogisesti ensin intendentiltä esimiehelle ja viralliselle Taideakatemiaan tiedottajalle, sekä vielä hänen kauttaan koko ammattikorkeakoulun päätiedottajalle. Byrokratia hidastaa käytännön työtä ja välttämättä kaikki mielenkiintoa herättävä tieto ei pääse perille median edustajille. Toisaalta, toinen ääripää on liika tiedonanto, jolloin ongelmana on tietotulva ja tällöin osa tiedosta hukkuu tietomassan alle.

Tutkimuskohteista valitsin intendentin profiilin ja yhteisen kommunikaation työympäristössä. Opetuksen, oppisisältöjen ja konserttien ajoittuminen eri tutkimuksen vaiheisiin tutkimusprosessin aikana teki prosessista kaikkea muuta kuin tasaisen. Oppilaitoksen päätehtävä on antaa korkeatasoista opetusta. Kun työtä tehdään musiikkilaitoksessa, tietyt aikataululliset rutiinit ja markkinoinnin ymmärtäminen myös sisältäpäin helpottavat kokonaisuuden- ja tiedonhallintaa. Opiskelijat ja opettajat ymmärtävät aikarajojen eli deadline merkityksen ja sen korreloinnin omaan musiikilliseen oppimiseen ja työhön.

Toimintatutkimuksen yhtenä lähtökohtana olivat ne opetus- ja oppimistilanteet joita kyseiset oppisisältöjen opettajat kyseisenä aikana muutoinkin olisivat toteuttaneet ja ohjanneet. Tässä tarkoitetaan sitä peruskonserttitarjontaa, joka on muodostunut jo aiemmin perinteeksi ja joka toimii käytännössä joka lukuvuosi samoin periaattein. Jos opettajan oli tarkoitus ohjata opiskelijoita esimerkiksi kamarimusiikkikonsertin soitannolliseen valmistamiseen niin intendentin myötävaikutuksella pyrittiin löytämään juuri tuohon sisältöön sopiva teksti konsertin käsiohjelmaan ja mainosteksti ympäröivää mediaa varten. Käsiohjelmien tekstin sisältö ohjelmistosta on hyvinkin olennainen osa musiikinopiskelijan oppimisprosessia. Kun opiskelija tuntee soittamansa musiikin taustat, raottaa säveltäjän elämää ja ajatuksia, hän ymmärtää ja hahmottaa soittamaansa tai laulamaansa musiikkia paremmin.

Näin toimien pyrittiin, ei vain käsiohjelmien sisällöntuotannossa vaan kokonaisvaltaisesti, tilannekohtaisiin toteutuksiin, joissa opettajat ja intendentti tarjosivat toisilleen vaihtoehtoista materiaalia ja uusia tapoja myös opetuksen ja oppimisen ohjaamisen tueksi. Tutkimuksen toimintakäytäntöjä ei määritelty ennen tutkimuksen aloittamista. Tutkimuksessa käytetyt tavat lähestyä toimintaa valittiin kulloisenkin tilanteen mukaan ja tutkimukseen osallistuvien opettajien toivomuksista. Ensimmäinen muutos oli lukukausikalenterin muuttaminen excel-tilukoksi kuukausikalenterimuotoon helpottamaan niitä, jotka eivät välttämättä hahmota ajankulkua kirjemuodossa A4-papereilta. Lukukausikalenterin perimmäinen tarkoitus oli tarkastaa opettajien kanssa tulevaa sekä poistaa mahdolliset virhemarginaalit, tässä tapauksessa aikataulullisia päällekkäisyyksiä eri projektien kanssa. Tutkimuksen eri käytännön mahdollisuuksia on esitelty musiikkiakatemia opettajien kokouksissa ja yhteistyöprojektina opettajien kanssa toteutettiin myös markkinointia tukeva vuosittainen Musiikkiakatemia-lehden sisällöntuotanto. Musiikkiakatemia-lehden ilme uusittiin taittaja Teemu Lehtiön kanssa ja tuloksena oli myyvä, raikas ja sähköinen kokonaisuus. Parasta Musiikkiakatemia-lehdessä oli se, että jokaisesta instrumenttiryhmästä osallistui yksi opettaja, joka tuotti tekstiä omasta ryhmästään, tehden osaltaan lehdestä myös henkilökohtaisemman.

Tutkimus tehtiin käyttäen erilaisia lähestymistapoja informaation jakamiseen sekä opettajille suunnattuna kyselynä Turun AMK:n Taideakatemia musiikin koulutusohjelmassa, jotta kehit-

tämistyö saisi konkreettista pohjaa. Intendentin ja opettajien on helpompi valmistua koko Taideakatemia auditointiin, kun erilaisia työtapoja on jo kokeiltu ja ajatuksia vaihdettu.

3.7 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen tekeminen alkoi kesäkuussa vuonna 2008 ja sitä seurasi aineistonkeruuta ja työn sisällön keskittämistä. Alkusyksystä osa opettajista teki yhteistyöprojektina Musiikkiakatemia-lehden, jossa jokaiselta instrumenttiosastolta yksi opettaja edusti omaa osastoaan ja kirjoitti pienen tekstin lehteen. Lehti tuotettiin ulkoisten mainossponsorien avulla ja sen tarkoitus on markkinoida musiikin koulutusohjelmaa hyvänä vaihtoehtona lukion jälkeisille opinnoille. Lehden tekemisessä omien ajatusten esilletuonti oli tärkeää ja se myös avasi uusia näkökulmia sekä keskustelua opettajakollegioiden keskuudessa, joka osaltaan auttoi tämän tutkimuksen kyselyyn vastaamisessa.

Opettajille osoitettu kysely suoritettiin saman vuoden joulukuussa 2008 sähköpostitse sekä vaihtoehtoisesti paperilla. Teemahaastattelu tehtiin anonyymisti sähköpostin välityksellä ja siihen kutsuttiin kaikki Turun AMK:n Taideakatemia musiikin koulutusohjelman opettajat. Opettajat palauttivat vastauksia intendentin postilaatikkoon tulostettuna kirjemuodoissa ja muutaman vastauskaavake toimitettiin sähköisesti. Kaikki vastaukset yhdistettiin koontiin, jossa ne käytiin läpi. Tutkimuksen alussa oli aikomus haastatella avoimesti muutamia opettajia ja asiantuntijoita. Tämä olisi vaikuttanut vastausten suoruuteen ja avoimuuteen, joten strategian vaihtaminen anonyymiuuteen ja kyselyyn oli viisasta. Tämän uskottiin lisäävän uskallusta vastata kysymyksiin.

4 TULOKSET

Tutkimuksen kysely kohdennettiin Turun Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman opettajille. Kysely tehtiin joulukuussa 2008 ja sen vastausten luonne on deskriptiivinen. Vastaukset tulivat nimettöminä ja anonyymius myös rohkaisi selvästi vastaajia. Tutkimuksen kyselyssä keskeisiä aiheita oli intendentin yleinen kuva, intendentin muoto työyhteisössä, työtehtävät, yleinen viestintä, markkinointimahdollisuudet ja opettajuus. Kysymyksissä peilattiin intendentin mahdollista pedagogiutta, ja opettajat saivat myös peilata vastauksiaan omaan opettajuuteensa. Kysymykset oli rakennettu kahteen osioon. Kysymyssarjan (Liite 1) alkupään kysymykset refleктоivat intendentin kuvaa sekä nimikkeen työtä. Jälkimmäiset kysymykset ovat yleisiä koulutusohjelmaan, lukuvuoden kierto, viestintään, markkinointiin ja työympäristöön liittyviä. Kysymykset laadittiin hyvin yleiseltä tasolta, jotta saisin mahdollisimman monipuolisia vastauksia. Jakamalla aihepiirit ja sekoittamalla kysymyksiä saatiin monipuolisia vastauksia monesta eri näkökulmasta.

4.1 Intendentti ja työ

”Kuulalaakeri, joka pitää orkesteri- ja muun yhteytoiminnan pyörimässä, tekee sille edellytykset.”

Vastaus kysymykseen *mikä on intendentti*, useimmista vastaajista kertoivat intendentin olevan tieteellisen tai taiteellisen laitoksen vastuullinen hoitaja, joka hallinnoi omalta osaltaan instituutiinsa produktioiden tuotantotoiminnan sujumista ja on samalla linkki taiteellisten ja hallinnollisten tahojen välillä. Muutama vastaajista sanoo intendentin olevan hallintovirkamies, joka toteuttaa mahdollisuuksien rajoissa muiden tekemät taiteelliset ideat.

”Tulee mieleen vanha vitsi ” Mieheni on superintendentti”, eli nimike on epämääräinen eikä kerro tehtävän rajauksista eikä päätösvallasta mitään. AMK: ssa näitä johtajia on niin että päät kolisevat: rehtori, apulaisrehtorit, koulutuspäälliköt, koulutusjohtajat eri alueiden vastaavat, taloushallinto jne. Hyvin epämääräistä.”

Kysymys intendentin pohjakoulutuksesta perustuu vastanneiden opettajien olettamukseen ja sen hetkiseen tuntumaan aiheesta. Suoraan kysymykseen sain monenlaisia vastauksia, jossa monet vastanneista kertoivat pohjakoulutuksen vaihtelevan suuresti riippuen itse intendentistä ja missä

intendentti toimii. Kyseessä on substanssialueen koulutus, johon miellettiin yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen lisäksi myös viestinnän koulutus. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että intendentin pohjakoulutus on korkeakoulutasoinen yliopistossa hankittu tutkinto, esimerkkinä mainittiin muun muassa kauppakorkeakoulun ja taidealan yhdistelmä, osa vastanneista arvioi pohjakoulutuksen olevan tuottajan koulutus tai musiikkialan ammattitutkinto. Vastauksissa painotettiin kaupallista osaamista, musiikin osaamista ja käytännön kokemuksen tärkeyttä.

Kysyttäessä koulutuksen merkityksestä intendentin käytännön työssä vastauksista kävi ilmi, että merkitys on suuri. Vastausten mukaan yleissivistys ja perustaidot antavat työlle pohjan, jolle rakennetaan uutta ja opitaan lisää. Koulutuksen koettiin auttavan kykyä hahmottaa erilaisia kokonaisuuksia, myös tietotekniikan osaaminen ja kielitaito nostettiin koulutuksen vaikuttavina osina työssä. Vastausten perusteella koulutus vaikuttaa intendentin kykyyn nähdä taiteilijoiden asiat sisältä päin. Hyvän koulutuksen kautta intendentti osaa asettua myös asiakkaan asemaan ja koulutus antaa valmiudet hallinnollisiin ydinkysymyksiin ja niiden tarkasteluun.

”Älyä ja nopeita hoksottimia. Energiaa ja rohkeutta. Laajaa sivistystä. Yhteistyötaitoja ja verkostoja. Kommunikaatio- ja vuorovaikutustaitoja. Viestintätaitoja. Musiikillista ymmärrystä.”

Työhön liittyvästä osaamisesta korostui vastauksissa organisointikyky, musiikin osaaminen ja ymmärtäminen, vuorovaikutustaidot, verkostoituminen, paineensietokyky, kielitaito, estetiikan taju ja kyky hallita useiden asioiden hoitaminen samanaikaisesti. Vastauksissa vilahti myös seuraavanlaisia sanoja: sosiaalisuus, älykkyys, sivistyneisyys, rohkeus, energisyys ja viestintätaito sekä markkinointihenkisyys.

Vastaajien mukaan intendentin työtehtäviin kuuluu ”*äärimmäisen moninaiset ulkomusiikilliset ja musiikilliset organisointityöt*” siis konserttien, ja orkesteritoiminnan järjestäminen sekä tuottaminen. Produktioiden raamien sekä kokonaisuuksien hahmottaminen ja yhteistyökumppanien hankinta, eri elementtien toiminta ja yhteistyö, yksityiskohtien sujuvuuden varmistaminen, soitajien kokoaminen, nuotiston hankkiminen ja ylläpitäminen, tilavarauksien tekeminen, oppilaitoksen markkinointi, tiedottaminen, ulkomusiikilliset ja musiikilliset organisointityöt kuuluvat myös vastausten mukaisesti intendentin työnkuvaan. Työnkuva on monitasoinen ja sisältää hallinnollisia juoksevia asioita. Intendentin vastuualueiksi Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin

koulutusohjelmassa mainittiin myös jo edellä mainitut työtehtävät. Osassa vastauksia mainittiin tapahtumien synkronointi intendentin vastuualueeksi. Intendentti on työssään yksin, jolloin vastuu on melko suuri, koska tukihenkilöstöä ei ole. Lähin tukihenkilö intendentin työssä Turun AMK:n Taideakatemiassa on oma lähin esimies eli koulutusohjelman päällikkö. Taloudellista vastuuta ei intendentillä ole, mutta vastuukysymys tulisi osan mielestä selvittää.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten monta tehtyä työtuntia sisältyy intendentin työviikkoon? Kysymys asetettiin, jotta tutkija saisi tietoa siitä miten toinen ihminen kokee ulkopuolisin silmin intendentin viikkotyön tunneissa. Vastauksia tuli aina 35 työtunnista 50 tuntiin sekä yksi, jossa mainittiin työn tekemisestä virkaehtosopimuksen puitteissa:

”Työ on tehtävä virkaehtosopimuksen puitteissa – ei tunteja laskien mutta ei ylitöitäkään tehden. Kysymyksen asenteella ei kannata tulla töihin. Jos homman perusteet on epäselvät, kannattaisi puhua asioista johdon kanssa. Nykyaika teettää kaikilla mahdollisimman paljon (ilmaista) työtä, siitä on vaan kieltäydyttävä.”

Keskiarvo viikkotuntimäärälle oli vastauksissa 40,6 ja kokonaisluku 40 oli myös useimpien opettajien suora vastaus. Mitään oikeaa ja väärää vastausta tässä kysymyksessä ei ole, mutta vastaukset olivat lähellä virkaehtosopimuksen tuntimääriä sillä työtä pyritään tekemään 36, 25 tunnissa viikossa, vaikka todellisuudessa ylitöitä kertyy väkisinkin.

Intendentin työn koettiin vaikuttavan opettajien työhön selkiyttävänä ja käytäntöjä helpottavana tekijänä. Vastausten perusteella työ vaikuttaa aikataulutuksiin, ja lukuvuoden kierron hahmottaminen on osin kiinni intendentin tiedottamisesta. Intendentin työn koettiin vaikuttavan myös suurempien konserttien organisointiin ja suuren oppilasmäärän liikuttamiseen konkreettisesti. Intendentti koettiin osana työyhteisöä, jonka kanssa voi syntyä ja syntyy tiimityötä.

Vastanneet opettajat mielsivät oman työnsä vaikuttavan vain vähän intendentin työhön. Osa vastanneista mainitsi molemmin puoleisen tiedottamisen tärkeyden ja korosti informoinnin suuntaa myös opettajalta intendentille ja toivoi tämän suuntaisen tiedottamisen osaltaan helpottavan intendentin työtä. Vastauksissa kaikui myös oman työn kautta käyty toteutumaton haave jakaa työt tasaisesti koko lukuvuodelle. Yhdessä vastauksessa mainittiin luottamus; opettaja tekee sopimuksia ja hoitaa omia osa-alueitaan, joiden toteutumiseen intendentti voi luottaa.

4.2 Onko intendentti pedagogi?

Vastanneista opettajista puolet olivat sitä mieltä, että intendentin ei tarvitse välttämättä olla pedagogi sanan perinteisessä merkityksessä. Opettaminen ei kuulu työn ydinalueisiin. Pedagogia nähtiin tämän kysymyksen vastauksissa monessa eri valossa. Yhdessä vastauksessa korostettiin, että intendentti ole pedagogi.

”Ehdottomasti ei ole; intendentin tehtäviin ei kuulu opetukseen tai opetettavaan aineeseen sekaantuminen.”

Muutaman vastaajan mielestä taas intendentti on pedagogi oman työnsä kautta, vaikka päätyönä onkin organisoiminen. Heidän mielestään intendentillä tulisi olla tietoa pedagogisista metodeista ja tavoitteista, koska ne ja pedagogian tiedostaminen ohjaavat toimintaa. Vastauksista kävi myös ilmi, ettei ammattilaisten parissa tarvita pedagogin otteita, mutta kun työskentelee lasten tai nuorten musiikin opiskelijoiden parissa tietty pedagoginen ote olisi usein hyvä olla.

” Riippuu, missä laitoksessa ko. intendentti toimii. Ammattilaisten parissa ei tarvita pedagogin otteita, vaikka psykologin kenties...Mikäli työskentelee lasten tai nuorten musiikin opiskelijoiden parissa on tietty pedagoginen ote usein paikallaan. Perustelu: jokainen aikuinen, joka oppilaidensa kanssa työskentelee on heille myös esikuva (niin musiikin ammattilaisena kuin ihmisenäkin!) ja sillä tavalla myös kasvattaja – ja siksi pedagogian tiedostaminen intendentinkin työssä voi olla hyvä asia. Se ei kuitenkaan ole pääasia ja toteutus riippuu täysin intendentistä ja hänen persoonastaan.”

Yksi vastaajista oli sitä mieltä, että juuri musiikkiakatemian kaltaisessa laitoksessa intendentti on pedagogi.

”Tällaisessa laitoksessa kyllä. Perustehtävämme on opetustoiminta. Esitykset ja konsertit ovat pedagogisia tapahtumia, joissa osallistuvilla opiskelijoilla on tarkoitus oppia. Pedagogi-intendentti rakentaa osaltaan ja omalla pedagogiudellaan tätä orientaatiota ja on myös pedagogisella rakkaudella ja viisaudella auttamassa erilaisissa ongelmanratkaisutilanteissa.”

Vastanneista vain yksi oli sitä mieltä, että intendentti tarvitsee opettajan 35 ov:n pätevyyden. Vastauksessa perusteltiin tarvittavan pätevyyden olevan sisällöllistä, koska intendentti toimii oppilaitoksessa, joka on myös opettajayhteisö. Sisällöllinen pätevyys oli suotavaa ja monet muista kielteisesti vastanneista eivät kokeneet pätevyydestä olevan mitään haittaa, mutta opettajan pätevyyttä intendentti ei muiden vastaajien mukaan välttämättä tarvitse. Työ opettaa teki- jäänsä.

4.3. Onko intendentti asiakaspalvelija?

Kysymykseen *onko intendentti asiakaspalvelija*, kaikki vastasivat myönteisesti kyllä. Tätä vastausta selvennettiin myös monelta eri näkökulmalta. Vastajien mukaan intendentillä on monenlaisia asiakkaita, ja asiakkaan toiveita tulee kuunnella.

”AMK:ssa on ja erityisesti! Työ vaatii paljon kanssakäymistä eri tahojen ja ihmisten kanssa ja kyky tulla toimeen yht. Työkumppaneiden kanssa on olennaista.”

Intendentti vastaa asiakaspalvelijana tiedusteluihin tai opastaa tiedon ääreen. Erityisesti AMK:ssa ydintehtäviin kuuluu muusikoiden, opiskelijoiden ja opettajien käytännön asioiden sujumisen helpottaminen.

”On, jos asiakas on opettajat ja oppilaat, ei jos tarkoitat ulkopuolisia ikiliikkujankeksijöitä.”

Monessa vastauksessa korostettiin asiakkuutta ja asiakkaiksi mainittiin myös ulkopuoliset yhteistyökumppanit, tilaajat ja yleisö.

”Kyllä, koska hän palvelee tilaajaa ja yleisöä. Miksei myös musiikkiakatemian henkilökuntaa. Toisaalta opettajakin voidaan nähdä asiakaspalvelijana.”

Työ vaatii myös paljon kanssakäymistä erilaisten tahojen ja palvelun tuottajien kanssa, ja tämä nähtiin vastauksissa asiakaspalveluna. Intendentti on mukana kaikessa näkyen tai taustalla, jotta opiskelijoiden työskentely yleisölle onnistuisi ja musiikin koulutusohjelma osallistuisi Turun kaupungin kulttuurielämään mahdollisimman aktiivisesti.

4.4 Koulutusohjelman toiminnan tavoitteet ja lukuvuoden kierto

Koulutusohjelman toiminnan tavoitteet on kouluttaa korkeatasoisesti hyviä, itsenäisesti toimivia, avarakatseisia, kypsiä ja persoonallisia musiikkipedagogeja ja muusikkoja. Koulutusohjelman tulee tarjota koulutusta, joka antaa opinnot suorittaneelle hyvät valmiudet toimia alallaan ja edellytykset jatko-opinnoille.

Toiminnan tavoitteiksi mainittiin spesifisti muun muassa seuraavat ajatukset:

”1. Kasvattaa osaavia ja kehittymiskykyisiä musiikkikasvattajia, 2. Osallistua alueen musiikkielämän rakentamiseen 3. Tehdä yhteistyötä turkulaisen kulttuurielämän hyväksi.”

Osaltaan koulutusohjelman toiminta osallistuu Turun alueen musiikkielämän rakentamiseen, ja samalla yhteistyötä turkulaisen kulttuurielämän hyväksi. Vastauksissa painotettiin todellisen työelämän, sen osaamisen ja seuraamisen, olevan keskeistä.

Musiikin koulutusohjelman lukuvuoden kierto koettiin toistuvan melko selkeänä jatkumona vuodesta toiseen, myös ulkopuolisen silmin.

”Kierto toistuu melko samanlaisena vuodesta toiseen, vaikka konserttien / sarjojen sisällöt vaihtuvatkin. On hyvä, että jokin runko säilyy samankaltaisena niin työntekijöiden kuin yleisönkin kannalta.”

Kierto kaipaisi vastausten mukaan lisää laajojen linjojen jaksottamista, jottei aina päädyttäisi samanlaisiin ”helppoihin” produktioihin. Toisaalta, yksi vastaajista koki tällä hetkellä jokaisella opettajalla olevan vapauden tehdä itse mitä haluaa, huolimatta siitä mitä muut opettajat tekevät samaan aikaan.

Konserttien koordinoinnissa ei koettu olevan yhtenäistä linjaa. Erilaiset projektit ovat vastaajien mielestä hajautuneet tasaisesti ympäri vuoden, ja tämä koettiin hyvänä asiana. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että projektiviikkoja on lukuvuoden ohjelmassa liikaa ja ne aiheuttavat asioiden kasautumista. Osa taas koki kiireen kasautuvan keväälle.

”Kevät on kiireisintä aikaa, kurssit päättyvät ja valmistuvat opiskelijat vaativat erityishuomiota. Muuten balanssissa.”

Harjoittelua on paljon ja päivät aikataulutetaan mahdollisimman tiheästi. Ulkopuolisten vierailijoiden käyttö ontuu koordinoinnin puutteesta, mihin toivottiin selkeästi erillistä työntekijää luomaan pohjatyötä. Aiheeseen liittyen osa opettajista vastasi työnsä aikataulullisesta näkökulmasta lukuvuoden tärkeimmiksi aikarajoiksi (deadlinet) uusien opiskelijoiden pääsykokeet, lukukausien taitteet, opinnäytteet ja keväisin valmistuvien opiskelijoiden suman. Osa vastanneista oli sitä

mieltä, että kaikki asiat pitää hoitaa ajallaan ja merkityksellinen toiminta on tärkeää. Heidän mielestään on mahdotonta laittaa aikarajoja paremmuusjärjestykseen.

Yksi näkökulma oli myös opiskelijan näkökulmasta asiaa ajateltuna; opiskelijan oma tahti määrää kaiken ja siihen vedoten tärkeimpiä deadlineja ei ole. Vastajaan mielestä hallinnolla voi olla omia talouteen liittyviä aikarajoja, mutta opetukseen ja muuhun toimintaan niitä ei kannattaisi sekoittaa.

4.5 Viestintä

Kaikki vastanneet mainitsivat sähköpostin parhaana ja toimivimpana sisäisen tiedonvälityksen keinona. Perinteinen ilmoitustaulu, sähköinen ilmoitustaulu internetissä, lokerotiedotteet ja viikotiedote mainittiin myös erikseen vastauksissa ja osassa korostettiin myös henkilökohtaisen keskustelun ja suullisen tiedonannon tärkeyttä.

Palaverit koettiin yleisesti kaikkien vastanneiden kesken asioiden valmistamisessa keskeisinä ja niiden eteenpäinviemistä tukevinä. Myös sosiaalinen näkökulma tuli vastauksissa esille.

”Näkee myös kollegoita, välillä työ on aika yksinäisen suden jolkottelua, mikä toisaalta hyväkin!”.

Toinen näkökulma oli yhteishenkeen ja ilmapiiriin viittaava. Tämän mukaan palavereilla olisi entistä suurempi merkitys, jos kaikki osallistuisivat niihin, ja olisivat rohkeampia ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään. Palaverit tulisi pitää tarvittaessa, ei pelkästään palaveroinnin takia. Oli myös koettu, että palaverointi voi olla haitallistakin.

”Yhteiset kokoukset tulisi pitää päätösten saamiseksi suurissa asioissa, ei pelkästään palaveeramisen takia. Hauskaahan se on juoda kahvia yhdessä ja työajalla, mutta sen hyöty on kyseenalainen. Kokouksia tulisi valmistella huolella ja päätösvaihtoehdot selkeiksi. Erilaiset ”kivaa yhdessä”-päivät ovat aivan turhia ja haittaavat oppilas-opettaja-suhdetta, sotkevat lukujärjestyksen ja vievät pois substanssista. Palaveri järjestetään, jos on aihetta: esim. uusien vakanssien tarve, niiden sisältö, kehittämislinjanveto, taloudelliset satsaukset. Näihin kuuluu ehkä pari kokousta vuodessa, muu on turhaa.”

Puolet vastanneista piti yhteydenpitoa riittävänä ja osan mielestä osallistumismotivaation tulisi lisääntyä ja yhteydenpidossa pitäisi olla enemmän vapaamuotoista yhdessäoloa, mikä voisi pa-

rantaa henkistä työilmapiiriä. Vanhoja totuttuja tapoja on vaikea muuttaa. Mielipiteiden mukaan yhteydenpitoa helpottaisi, jos kaikki musiikkiakatemian opettajat olisivat samassa kerroksessa töissä.

”Pitäisi olla kaikki AMK:n (mus. akatemia) opettajat samassa kerroksessa hommissa. Oma tila kuten esim. sisätautiosasto sairaalassa.”

Yleistä yhteydenpitoa toivottiin lisää ja viikkotiedotteen tarve nousi myös esille. Yhden vastaajan mielestä yhteydenpito ei ole riittävää.

” Ei ole – suuretkin satsaukset saattavat tulla yllätyksinä. Toisaalta minkäänlaisia taiteellisia linjauksia ei koskaan kuule. Etukäteen valmistautuminen on hankalaa ja tulevaisuuden suunnitelmia ei juuri koskaan ole. Viikkopalavereissa näistä asioista ei puhuta, jokainen käy puhumassa erikseen omista hankkeistaan, koska talous ei pelaa. Tiedottaminen, ajoissa puhuminen – suunnitelmallisuus useamman vuoden päähän.”

4.6 Muuttuva toimintaympäristö

”Ajopuuna olemisesta, tehdään sitä mitä pystytään talouden määrätessä tahdin.”

Musiikin koulutusohjelman moninaiset muutokset pitkältä aikaväliltä ovat vastanneiden mukaan kiinni resurssipulasta. Rakenteelliset ja hallinnolliset muutokset ovat johtaneet ulkoisten pakotteiden myötä uusiin ahdinkoihin - musiikin koulutusohjelmassa tehdään sitä, mitä pystytään talouden määrätessä tahdin. Yhteishengen koettiin olevan kadoksissa ja ylläpitäjää, rahalähdettä mainittiin haluttomaksi. Henkistä tuottavuutta ei vastausten perusteella arvosteta riittävästi, opintosuunnitelman muutokset ovat kiristäneet opetustarjontaa ja osaltaan positiiviset muutokset koettiin johtuvat toiminnan kehittämisestä. Työntekijöiden ryhmä kuitenkin koettiin aktiivisempänä kuin ennen.

Hakijamäärät ovat pienentyneet koulun huonon maineen johdosta, mikä ei suinkaan ole johtunut opetuksen korkeasta tasosta. Asioiden todetaan olevan hyvin, jopa niin, että tuudittaudutaan tilaan, jossa ei kehitytä ja uusiuduta. Työelämä musiikin alalla on murroksessa.

”Osaltaan ainakin koen, että toimintakulttuuri on ollut todella jäykkä ja ihmiset ovat olleet kovin puolustus-kannalla, ja siten jumiutuneet paikoilleen. Keskustelu ja ajatustenvaihto on ollut hyvin defensiivistä. Siviis-tyksestä ja vuorovaikutustaidoista on pulaa. Hyvää tahtoa ja kehittämishalua varmasti on joillakin ihan ok, mutta koulutusohjelmassa on ryhmädynamiikan tasolla paljon kehityksen esteitä. Tämä on vaikuttanut sii- hen, että musiikin koulutusohjelma on putoamassa keltasta. Ei se, että kategorisesti vain todetaan meillä kaiken olevan niin hyvin, että ei tarvita esim. mitään opetussuunnitelmatyötä tai muuta ”kuviokelluntaa”, auta kehittymään ja uusiutumaan, koska työelämä on musiikin alalla murroksessa. Tietysti aina tarvitaan tai- tavia muusikoita, ja muusikot tarvitsevat vankkaa käsityötaitoa, mutta jos huippumuusikoiden jalostaminen on ainoa osaamisalamme, tuloksena on koulutusohjelman kuihtuminen. Toinen vaihtoehto on kehittää kou- lutusohjelmamme sitten todella niin eksklusiiviseksi ja nimenomaan muusikoitten erityiskouluksi, että idea ”soittolaitoksesta” viljellään täyteen mittaansa ja koulusta tulee valiomuusikoita tuottava kapeasti erikoistu- nut, mutta todella vetovoimainen paikka. Yleiset pedagogiikat yms. Höpötykset hiiteen siis oikein kunnolla – eli tehdään vain yksi muusikon suuntautumisvaihtoehto!”

Taannoinen musiikin ulkoisen arviointiryhmän raportti, ryhmän vierailu ja sen aikaansaama tie- tynlainen avaus on lisännyt keskustelua. Vastauksista kävi myös ilmi, että hallintotöiden siirtä- minen opettajille tuntuu kiusalliselta. Tätä selvennettiin sillä, että opettajilla teetetään muuta työ- tä, johon musiikin korkeakoulutus ei ole tarpeen. Työehtosopimukset sitovat opettajien työajan, jolloin ainoa mistä voi tinkiä, on oppilaiden kanssa käytettävä aika. Se onkin viime vuosina dra- maattisesti vähentynyt ammattikorkeakouluissa.

Yhden vastaajan mukaan ennen opettaja tapasi pääaineen oppilaan jopa 35 kertaa vuodessa tun- nilla, nykyisin jossakin on päästy 13 kertaan vuodessa. Kohtuus oli pitkien neuvotteluiden tulos vanhoissa ehdoissa, joissa niin sanottu opetusvelvollisuus oli tarkoin määritelty. Siirtymäsään- nöissä tämä asia vahvistettiin: ”uudessa työsopimuksessa työn määrä ei saa olennaisesti lisään- tyä” eli opetusvelvollisuuden on pysyttävä vanhan 22-24 puitteissa. Tätä on vaikea seurata. Mie- lipiteen mukaan opettajat eivät tunne tarpeeksi työehtosopimuksia ja musiikinalan edustajia ei hallinnossa ole.

”Opettajat eivät tunne tarpeeksi työehtosopimuksia, eikä hallinnossa ole musiikinalan edustajia varoittamas- sa sopimusrikkomuksista. Edelleenkin teetetään / tehdään liian paljon töitä (tutkimusten mukaan AMK:ssa lehtorit tekevät yli 1700 tuntia sovitun 1600 sijasta, yliopettajat jopa enemmän). Nippelitöiden lisääntymi- nen on pois opettamisesta = oppilaat kärsivät, kun työaikaan ryhdytään seuraamaan.”

4.7 Intendentti ajopuuna

Vastanneiden mukaan resurssipula on vaikeuttanut kiristävästi kaikkea työtä musiikkiakatemia- la, niin myös intendentin työtä. Intendentin työstä on tullut vaativampaa ja jatkuva määräaika- suuden ketjuttaminen tuntui vastanneista kohtuuttomalta. Intendentin työn arveltiin tulleen moni- ulotteisemmaksi. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että intendentin tulisi reagoida tiedonvälittäjänä, luoda yhteisiä tavoitteita ja toimia muutosagenttina toimintaympäristössään.

”Toimia siltana, tiedonvälittäjänä ja myös yhteyksien ja yhteisten tavoitteiden luojana.”

Toisten vastaajien mukaan intendentin tulisi sopeutua ja pitää pää kylmänä. Intendentti koetaan toimintaympäristönsä linkkinä eri tahojen välillä. Toisaalta ajateltiin, ettei intendentin pitäisi rea- goida muuttuvaan työympäristöön.

”Ei mitenkään, intendenttihän toteuttaa saamiaan tehtäviä. Pitäisikö jarruttaa tai valita mitä tekee ja mitä ei? Ei intendentti ole johtava tai suuntaa antava virkailija meidän hallinnossa.”

Intendentti voisi työssään reagoida muuttuvaan ympäristöön markkinoimalla musiikin koulutus- ohjelmaa potentiaalisille hakijoille esimerkiksi lukioihin ja musiikkioppilaitoksiin. Vastauksissa koettiin intendentin voivan markkinoida tiedottamalla jatkuvasti talon tapahtumista sekä sisä- ja ulkopuolella. Miten intendentti voisi markkinoida musiikin koulutusohjelmaa?

”Koko ajan. Käytännössä lähes kaikki intendentin toiminta mainostaa musiikkiakatemiaa. Siksi intendentin työ ja tapa, jolla sitä tehdään, on niin tärkeä.”

Vastauksissa mainittiin myös yritys yhteistyö: ehdotettiin musiikin koulutusohjelman mainosta- mista esittelytekstein tarjoten samalla yhteistyömahdollisuutta yrityksille. Koulu voisi tarjota yritykselle yhden konsertin vuodessa yritykselle ja vastaavasti konsertista yritykseltä saadulla palkkiolla pidettäisiin huolta yhteisöllisyydestä teemapäivien ja hauskanpidon puitteissa. Yhteis- henkeä voi nostattaa myös markkinoinnin kautta vai voiko sittenkään?

”Tiedottaminen, julkisuus, eihän musiikilla ole myytävää.”

4.8 Opettajien tehtävät

Vastanneita pyydettiin kertomaan, millaisia ajatuksia seuraava Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista tekstinä herätti.

YG2 Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista. V:1.8.2005, A: 15.5.2003, SK:352/2003. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 44 §:n nojalla:

24 §. Opettajien tehtävät. Päätoimisen opettajan tehtävänä on opetus- ja ohjaustyönsä sekä niihin liittyvien muiden tehtäviensä ohella:

- 1) kehittää alansa opetusta ottaen huomioon työelämän kehitys;
- 2) osallistua opetussuunnitelmien laatimiseen ja opiskelijavalinnan hoitamiseen;
- 3) hoitaa tutkimus- ja kehitystyöhön liittyviä tehtäviä sen mukaan kuin ammattikorkeakoulu määrää;
- 4) osallistua ammattikorkeakoulun määräämään ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään koulutukseen ja perehtyä työelämään; sekä
- 5) hoitaa ammattikorkeakoulun hallintoelinten jäsenyydestä aiheutuvat ja muut hänelle kuuluvat tai määrättyt tehtävät.

Yliopettajan ja lehtorin tulee lisäksi kolmen vuoden kuluessa virkaan tai toimeen nimittämisestä suorittaa vähintään 35 opintoviikon laajuinen opettajankoulutus, jollei hänellä sellaista ole virkaan tai toimeen nimittäessä. (Opetus- ja sivistystoimen lakitieto 2008, 62.)

Yleisesti valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulun opettajien tehtävistä koettiin asiallisena ja haasteellisena. Lain edellyttämät velvoitteet edellyttävät opettajalta monipuolisia valmiuksia sekä jatkuvaa kehittymistä.

”...kehittämisideoita voisi viljellä enemmän”

Osa vastaajista piti asetusta yleisesti mielenkiintoisena, osa taas vaativana.

”Aika paljon vaadittu täysimääräisen opettamisen lisäksi.”

”Se on mielenkiintoinen asetus. Pompottamista.”

Myös avoimesti mietittiin sitä, antaako AMK taloudellisia resursseja kyseisiin tehtäviin riittävästi; miten kehittää oman alan opetusta ja miten kehittää itseään opettajana, jos tarjolla ei ole vastausten mukaan muuta kuin tietotekniikan koulutusta eikä oman alan koulutusta. Opettajan pätevyyttä eli 35 opintoviikon opettajankoulutusta ei kaikkien opettajien tapauksissa koettu kohtuullisena mikäli hänen taiteelliset näyttönsä ovat huomattavat. Sanoina ”35 opintoviikon laajuinen opettajankoulutus” koettiin liian yliopistovoittoisena ja se helposti tulkitaan sellaisena, kun mielti-

tään ammattikorkeakoulun ja yliopiston eroa. Musiikkipedagogiikat on erään vastanneen mielestä tehty ammatillisiin opintoihin sisältyen, eikä hän voinut ymmärtää sitä, miksi pitäisi opiskella vielä lisää erillinen palkki opettajien pedagogisia opintoja.

”Ok, mikä ettei, mutta esim. ei ylhäältä määrättyä vaan itse pohtien. Tämä asetus / laki tehtiin, jotta Helsingin liikemiesten kauppapiston (Helia) tapaisille turhille kouluille taattaisiin tekemistä lain voimalla. Musiikin pedagogiikat on tehty jo opintojen kanssa, tämä on turhaa simputusta. On käsittämätöntä, että oma oppilaitos ei päteviä siinä opettamiseen. Sanamuoto ” 35 opintoviikon laajuinen opettajankoulutus” on liian yliopistovoittainen, tai ainakin se tulkitaan sellaisena. Järkeä edes tulkintoihin.”

4.9 Intendentin työn tila ja ympäristö

Tutkimuksen tulosten mukaan musiikin koulutusohjelman intendentin työnkuvalle tarvitaan teki-
jää; intendentti on jo vakiintunut osa musiikin koulutusohjelman toimintaa. Intendentin nimike on totuttu kuulemaan sinfoniaorkestereiden, museoiden tai laivojen työympäristössä, mutta ei oppilaitoksessa. Intendentin työn kuva ammattikorkeakoulussa ei paljoakaan muutu vaikka työnimike muuttuisi. Linjauksia työnkuvaan kaivataan käytännön työn tekemisessä, mikä helpottaa ope-
tushenkilöstöä ja muita organisaation työntekijöitä.

Intendentti koetaan pedagogina omassa työssään ja hänen päätyökseen koetaan yleinen organi-
sointi. Intendentin on hyvä tiedostaa pedagogia, metodit ja tavoitteet, sillä työpaikkana on oppi-
laitos. Opettajan 35 opintoviikon pätevyyttä ei kuitenkaan intendentillä tarvitse olla, vaikkakaan
sitä ei koettu haitalliseksi.

Intendentti on osaltaan asiakaspalvelija; hän on mukana kaikessa ja lähes kaikkien kanssa. Täl-
löin intendentin työ perustuu hyvin pitkälle myös asiakaspalvelualltiuteen ja persoonaan. Kovin
introvertti henkilö ei voi intendentin työtä tehdä, jos häneltä vaaditaan ihmisläheisyyttä ja sosiaa-
lista kanssakäymistä. Intendentti voi edesauttaa laajojen linjojen jaksottamista sekä yhtenäistää
konserttien linjaa. Tätä työnosaa vaikeuttaa osaltaan se, että ammattikorkeakoulussa on syys- ja
kevätlukukaudet, joihin molempiin opiskelijan tulee ilmoittautua erikseen läsnä olevaksi tai
poissaolevaksi. Kun opiskelija ilmoittaa itsensä poissaolevaksi, tällöin hänellä ei ole kurssien
suorittamisoikeutta sinä lukukautena ja näin ollen hän ei myöskään ole esimerkiksi orkesterilis-

toilla käytettävänä opiskelijana. Tämä aiheuttaa taas sen, että on mahdotonta suunnitella mitään suurempia konserttiperiodeja esimerkiksi isomman orkesterin kanssa, koska soittajia ei yksinkertaisesti ole tarpeeksi kokoonpanoihin ja eikä ulkopuolisia ammattilaisia voi resurssipulan vuoksi käyttää täydentäjinä. Myös opiskelijalistan määrällinen epätasaisuus eri instrumenttien välillä aiheuttaa pattitilanteita muun muassa orkesteriperiodiin Sigyn Sinfonietta - orkesteria yhteen kasattaessa. Poikkihuilunsoittajia on kahdeksan, kun taas fagotisteja ja oboen soittajia ei ole ollenkaan.

Sähköposti koettiin parhaana sisäisen tiedonvälityksen keinona. Se on tämän aikakauden helpoin ja toimivin, virallinen, dokumenttina tietoa välittävä keino, heti puhelimen ja henkilökohtaisen tiedonannon jälkeen. Perinteinen ilmoitustaulu käytävän seinällä on niin sanotusti tuplavarmistaja sähköposteille. Toiveena osalla opettajista oli palata vanhaan viikkotiedotekäytäntöön, joka tarkoittaa paperilappua jokaisen opettajan omaan lokeroon jaettuna. Tiedote olisi käytännössä järkevämpi intranetissä toimivalla musiikin koulutusohjelman omalla sähköisellä ilmoitustaululla. Tällöin muokkaus helpottuisi ja mahdolliset virhemarginaalit pystyttäisiin välttämään, eikä ongelmaa tulisi myöskään tietoturvan kanssa. Yleiseen yhteiseen ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelman internet- sivujen alalinkkiin ei voi lisätä muuta kuin yleisiä tietoja kuten oppilaskonserttien aikatauluja ja paikkoja.

Työyhteisön sosiaalisuudelle ja yhteisöllisyydelle on huutava tarve. Tiistaiamun MUSKON eli musiikin koulutusohjelman opettajien kokous on lähes ainoa virallinen viikoittainen tapaaminen, jossa kollegoita näkee edes tunnin verran. Instrumenttiryhmien omat kollegiot kokoustavat erikseen. Näissä tapaamisissa instrumenttiyhteisön opettajat käyvät läpi heitä koskevia asioita ja vaihtavat kuulumisia. Tarvetta on kaikkien musiikin koulutusohjelman opettajien yhteiselle teema- ja kehittämispäivälle. Teemapäivän tulisi sisältää ohjelmaosuuden, joka olisi samalla käytännönläheinen, hyödyllinen ja avaisi keskustelua. Täysin ulkopuolinen vieraileva luennoitsija tai kouluttaja olisi helppo järjestää paikalle ohjaamaan erilaisia musiikkiin - ja opettamiseen liittyviä aiheita.

Intendentti on toimeenpaneva osa musiikin koulutusohjelman työyhteisöä. Aktiiviset ja omaaloitteiset opettajat helpottavat intendentin työtä sujuvammaksi, passiivisuus taas kuormittaa sitä. Muuttuva toimintaympäristö muuttaa myös tapaa reagoida itse muutoksiin. Intendentti on tiedon-

välittäjä, joka luo tavoitteita, organisoii ja toimii muutosagenttina. Kehitystyö ei tapahdu päivässä, eikä edes vuodessa. Tarvitaan aikaa, jotta vanhoja pinttyneitä tapoja voidaan suodattaa uusiin tapoihin, testata ja todeta käyttökelpoisiksi tai – kelvottomiksi. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että intendentti toteuttaa vain annettuja käskyjä esimieheltään, suuri osa vastaajista oli eri mieltä. Jos intendentti tekisi vain hänelle määrättyjä työtehtäviä hän ei näkyisi missään, häntä ei tunnettaisi tai hänen työn kuvaansa ei tietäisi kukaan muu kuin esimies ja intendentti itse. Jos intendentti taas on aktiivinen, näkyvämpi ja miettii työssään asioita pidemmälle, hän voi saada aikaan paljon näkyvämpiä tuloksia ja nimenomaan esimerkiksi yhteistyötä ulkopuolisten yritysten ja instanssien kanssa.

5.0 Tutkimuksen luotettavuus ja kriittinen tarkastelu

Tutkijan täytyy hyväksyä, että objektiivisuuden vaatimus laadullisessa tutkimuksessa on näennäinen. Ihminen katsoo asioita aina omasta näkökulmastaan, johon vaikuttavat muun muassa hänen elämäkokemuksensa ja arvonsa.

”Hirsjärvi ym. (2005, 152) korostavat, että laadullinen tutkimus on aina arvosidonnaista. Toisin sanoen, saadut tutkimustulokset ovat riippuvaisia tutkijasta. Jos joku muu tekisi saman tutkimuksen samasta aineistoista, tulokset olisivat todennäköisesti hieman erilaisia. Laadullinen aineisto on hyvin monimerkityksellistä ja -tasoista, ja se tekee tutkimuksesta erityisen haastavaa (Alasuutari 1999, 84).”

Hirsjärven ym. (2005, 155) mukaan laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä induktiivisen analyysin käyttö. Tutkimuksessa lähdetään liikkeelle ilman hypoteeseja, ja aineiston annetaan ”puhua” vapaasti. Aineisto analysoidaan syvällisesti ja näin tutkimuksen kannalta keskeiset teemat vähitellen hahmottuvat tutkijalle.

Koska tutkija on työskennellyt määräaikaisena intendenttinä musiikin koulutusohjelmassa helmikuusta 2008 alkaen, on hän osa työyhteisöä. Tämä asia saattaa vaikuttaa kyselyn vastauksiin, mutta esimerkiksi intendentin persoonan yhdistäminen vastausten sisältöön on minimoitu kysymyslauseiden rakenteilla. Tutkija havaitsi myös tekstiä purkaessaan osan vastanneista kyseenalaistaneen itse kyselyn kysymyksiä. Tämä ei ollut tarkoitus, vaan se, että opettajat vastaisivat suoraan kysymyksiin oman näkemyksensä mukaan.

Kysymysten laadinta olisi voinut olla suurempi ja kysymyksiä olisi voinut kohdentaa tarkemmin. Avoimet yleiset kysymykset ohjaavat vastaajaa omaan ajatteluun ja helpommin perustelemaan näkemyksiään. Mahdollisessa jatkotutkimuksessa kysymyksiä voi asettaa strukturoidusti tarkassa muoto- ja esittämisjärjestyksessä.

Tutkimuksen koonnin tuloksissa selvisi se, miten samassa työyhteisössä työtä tekevä näkee ja kokee intendentin työn Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelmassa. Tuloksien analysoinnin jälkeen on helpompi ymmärtää muiden työntekijöiden näkökulmia, joita ei itse tutkijana olisi tullut ajatelleeksi. Vastaukset toivat esiin esimerkiksi muutamia käytännön heikkouksia musiikin koulutusohjelman sisäisessä tiedottamisessa, joita hieman muuttamalla toisenlaisiksi voisi mahdollisesti helpottaa monenkin työn tekemistä ja tiedon kulkua. Tutkimuksen tulosten pohjalta on helppo rakentaa uusia toimintatapoja ja kehittää intendentin työtä ottaen huomioon muiden työntekijöiden ajatuksia.

Tulokset eivät ole yleistettävissä, sillä jokainen työyhteisö on omanlaisensa ja vastaavissa oppilaitoksissa, joissa työskentelee myös intendentti, on osin samoja työnkuvia ja osin taas ne voivat vaihdella suurestikin. Myös se, että Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelma ei ole yritysmuotoinen, vaan julkisen sektorin alla toimiva yksikkö aiheuttaa sen, ettei tutkimuksen tuloksia voi suoraan verrata esimerkiksi yrityspohjaisen ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmaan, vaikka se muuten olisikin samanlainen.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää intendentin työnkuvaa ja sen kehittämistä. Ongelmia pyrittiin kaivamaan kyselyn kautta esille, jotta saataisiin parempi kuva työyhteisön näkökulmista. Ongelmakohtia, joita intendentin työnkuvassa voi kehittää, on vain muutamia. Suurin osa niistä, kuten Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman resurssipula, eivät ole musiikin koulutusohjelman intendentin työaluetta. Intendentti voi edesauttaa omassa työssään resurssien keräämistä tuottajana hankkien sponsorimainostajia käsiohjelmiin painokulujen pienentämiseksi. Suurempiin linjoihin hänellä ei ole valtuuksia. Palataan kysymykseen; ”Mikä on musiikin koulutusohjelman päätehtävä?”. Intendentti on töissä oppilaitoksessa, jonka päätehtävänä on antaa korkeatasoista opetusta. Musiikin koulutusohjelman ajatellaan elävän ”omavaraisesti” niillä varoilla,

mitä se ylemmiltä tahoilta julkisella sektorilla saa. Kun rahahanat ovat kiinni, ne karsivat myös käytännön työtä, oli se sitten suunnitelmallista tai ei.

Intendentin työssä työn- ja sisällönsuunnittelu on tärkeä osa käytännön toteuttamista. Kun esimerkiksi markkinointikalenteri on kohdennettu ja muistuttamassa lukuvuoden rakenteesta, aikarajojen kiinnittäminen on helpompaa. Käytännön työn esimerkeistä käsiohjelmien painamisen keskittäminen yhteen hyväksi koettuun painofirmaan säästää paljon intendentin työaika, painokulut pysyvät sovitussa hintahaarukassa ja yhteistyötä yrityksen kanssa voidaan kehittää pidemmällekin kun taustalla on onnistunut yrityssuhde.

5 PÄÄTÄNTÖ

Tutkimuksessa tarkasteltiin Turun AMK:n Taideakatemia-musiikin koulutusohjelmaa intendentin työnkuvaa. Tutkimuksessa haluttiin selvittää se, millainen on intendentin työ ja mitkä ovat intendentin mahdollisuudet kehittyä itse ja kehittää työtään.

Tutkimusmenetelmäksi valittiin toimintatutkimuksen avoin kysely opettajille, koska haluttiin kuulla keskeisten työntekijöiden mielipiteitä ja avoimia ajatuksia. Myös havainnot Musiikkiakatemia-lehden työprosessin aikana ja tuloksena yhteistyössä toteutunut lehti tukivat tätä tutkimusta. Analyysiosuudessa käytiin kokoavasti läpi esille tuotuja tuloksia ja niiden merkitystä pohdittiin.

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida sen pätevyyden ja todenperäisyyden avulla. Kuitenkin laadullisen tapaustutkimuksen kohdalla perinteiset validiteetin ja reliabiliteetin arvioinnit eivät tule kysymykseen, koska jokainen tapaus on ainutlaatuinen (Hirsjärvi ym. 2005, 216-218). Laadullisessa tutkimuksessa tutkimusta ei siis voida toistaa täysin samanlaisena eikä tähän pyritäkään. Toinen tutkija olisi tehnyt samasta aineistosta hieman erilaisen tutkimuksen ja olisi saanut erilaisia vastauksia tutkimuksensa kysymyksiin. Tutkimuksen tuloksia voidaan pitää suuntaantavina, mutta niitä ei tule yleistää laajemmin. Tutkimus on sidonnainen aikaan, paikkaan ja ihmisiin, tällä kertaa elettyyn aikaan, Turun AMK:n Taideakatemia-musiikin koulutusohjelmaan ja siellä työtään tekeviin ihmisiin.

Hyvälle organisaatiokulttuurille tyypillistä on avoimuus, positiivisuus ja virheitä salliva ja kannustava ilmapiiri. Moilasen (2001b, 46) mukaan koko työyhteisön tulisi jakaa sama arvomaailma, joka tukee yksilöiden ja organisaation kehitystä. Kysely oli mielestäni oikea vaihtoehto tutkimukseni suorittamiseen, koska aiheesta ei ollut olemassa niin paljon kirjallista materiaalia, että sen lukemalla olisin tavoittanut saman tietomäärän kuin kyselyllä. Tieto tutkimuksen tekemisestä aiheutti positiivista innostuneisuutta ja keskustelua opettajakunnassa. Opettajat arvioivat samalla huomaamatta työyhteisöään vaikka tekivätkin sen vain vastaten kyselyn kysymyksiin, ja toisaalta myös peilaten kirjoittajina Musiikkiakatemia-lehden teksteihin. Asiaa pidetään tärkeänä, koska

keskustelun aktivointi on usein kanava asioiden eteenpäin viemisessä työyhteisössä. Keskustelun ja yleisen organisoinnin järkiperaistaminen ei kadota luovuutta, vaan sisällön suunnitteluun jää enemmän aikaa kun operatiivinen työ ei vie henkilöstön voimavaroja.

Ristiriitaa koetaan ammattikorkeakoulun rakenteen asettamien raamien, byrokratian ja käytännön työskentelyn välillä, myös opettajien näkökulmasta katsottuna. Ammattikorkeakoulu on organisaationa valtava ja toiminnaltaan laaja-alainen, jolloin tavat tehdä eri asioita riippuvat paitsi ihmisten työpanoksista, myös siitä miten hyvin rakenteet tunnetaan ammattikorkeakoulun sisällä ja työntekijöiden vastuualueet. Työn tekemistä helpottaa yleensä tieto siitä, kuka tekee, mitä tekee ja missä tekee. Intendentin työnkuvan kannalta oli erittäin tärkeää tehdä tämä tutkimus. Tutkimus avasi suljettuna olleen sanallisen arkun ja kyselyn tulokset viestittivät intendentin työnkuvan keskeisimpiä aihepiirejä läpi käyden keskeneräisiä ja kehitettäviä asioita.

Kyselyn vastauksia analysoidessa nousi esiin muutamia kysymyksiä, jotka olisivat vaatineet oman jatkotutkimuksensa. Eniten tutkijaa jäi kiinnostamaan, kuinka paljon merkitystä on todellisuudessa sillä, miten paljon yksittäiset teot vaikuttavat jo auki olevaan kokonaisuuteen. Olisi myös sängen kiintoisaa nähdä se miten koko Turun AMK:n Taideakatemiain auditointi ja ammattikorkeakoulun markkinointi-ilmeen yhtenäistäminen ja uudistaminen vaikuttaa kokonaiskuvaan. Mitä se muuttaa ja millä aikavälillä? Muuttaako se osaltaan myös musiikin koulutusohjelman mainetta parempaan suuntaan? Kiinnostavaa olisi tietää millainen Turun AMK:n Taideakatemiain musiikin koulutusohjelma olisi ja minkälaisia työtapoja noudatettaisiin, jos esimerkiksi Taideakatemia tai Musiikkiakatemia omana kokonaisuutenaan olisi yrityspohjainen?

Voidaan pohtia myös ovatko keskitetyt projektinhallinta- ja organisoititaidot edesauttaneet sitä, että luovalla työlle on jäänyt enemmän aikaa ja ohjelmisto sekä muu taiteellinen työ ovat kehittyneet vieläkin laadukkaammiksi. Projektitoiminnan, organisoinnin järjeistämisen ja pitkän tähtäimen suunnittelun anti on juuri se, että taiteelliseen työhön jää enemmän aikaa kun operatiivisuus ei vie henkilöstön voimia. Mainittakoon tosin, että maailma on muuttuu ja jos haluaa pysyä mukana tämän aikakauden tahdissa, niin täytyy myös kehittää itseään työntekijänä. Kyselyn vastauksista tutkijan mieleen jäi erityisesti yksi kommentti:

”Ei ole kehittävää koulutusta, muuta kuin tietotek. koulutusta ja sitä ei muusikko hirveästi tarvitse, kun tarttis ehtiä soittamaan. Miten kehität alan opetusta, kun ei ole rahaa.”

Lause kiteyttää myös sen, että henkilöstöllä näyttää olevan halua kehittää omaa työtään koulutautumalla; halua on kehittyä musiikin alalla, ei niinkään yleissivistävillä kursseilla. Ajatusmaailma vaikuttaa yleisesti musiikin koulutusohjelman rakenteeseen. Tehdään tietty jako operatiivisen toimistohenkilökunnan ja taiteellisen henkilökunnan välille.

Erilaiset taidepoliittiset päätökset suuntaavat perustavanlaatuisella tavalla pienen kulttuuriorganisaation toimintaa niin sisällön suunnitteluun kuin resurssienkin osalta. Mielenkiintoisen näkökulman aiheeseen olisi tuonut myös vertailu toiseen samankokoiseen, suomalaiseen kulttuuriorganisaatioon ja toimintaan nimenomaan resurssien liikkuvuuden ja sisällöntuotannon näkökulmista. Samoin isomman ja pienemmän organisaation vertailu keskenään olisi hyvä jatkotutkimusaihe. Erityisesti julkisen sektorin ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelman ja yhtiömuotoisen ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelman käytänteiden eroista ja kehittämismahdollisuuksista olisi mielenkiintoista tehdä jatkotutkimusta tai julkisen sektorin byrokratian käytännön työtä hidastavista toimenpiteistä.

Koska julkisen sektorin kulttuurialojen välillä ei vaihdeta vielä tarpeeksi tietoa hyvistä työkäytännöistä, olisi tärkeää seurata esimerkiksi Turun AMK:n Taideakatemia musiikin koulutusohjelman kaltaista kulttuuriorganisaatiota etnografisena tutkimuksena. Tapahtuman järjestely-, suunnittelu- ja toteutusvaiheista voisi kirjata ylös sekä hyvät että kehitystä vaativat työprosessit. Erilaisten työprosessien analyysin pohjalta musiikin koulutusohjelmalle voisi koota tietopaketin hyviksi havaituista työtavoista. Innovaatiivinen, nykypäivän tekniikkaa hyödyntävä työmanuaali olisi käytännöllinen ja joskus jopa ratkaiseva apu, esimerkiksi mahdolliselle intendentin tai opettajan sijaistajalle sekä toisaalta myös työaikasuunnittelussa ennakoivassa työssä. Tulevaisuudessa olisi hyvä saada dokumentointia selkeään muotoon kaikesta mitä työyhteisön ja intendentin työnkuvan kehittämisessä on vuosien kuluessa saatu aikaan. Tämä auttaisi jatkotutkimuksen tekemistä ja toisi lisää konkretiaa työympäristöön.

Innovaatio on aikakauden trendisana. Luovuus kytkeytyy kiinteästi innovaatioihin ja niiden syntyn. Luovuus syntyy oikeantyyppisissä toimintaympäristöissä, ja innovaatiot niissä voidaan

nähdä erilaisina yhdistämisprosesseina. Luovuus on nostanut päätään myös yhteiskunnallisessa keskustelussa. Luovuus ja innovatiivisuus nähdään tulevaisuuden organisaation kilpailukeinoina. Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikinkoulutusohjelmassa työskentelee innovatiivisia luovuuspartiolaisia, opettajia. Intendentti voi parhaimmillaan olla se kättilö, joka valjastaa tuon luovuuspotentiaalin organisaation kilpailukyvyyn lisäämiseksi.

LÄHTEET

Alasuutari, P. 1999. *Laadullinen tutkimus*. 3. uudistettu painos. (1. painos 1994). Tampere: Vastapaino.

Barnett, R. 1994. *The Limits of Competence. Knowledge, Higher Education and Society*. Buckingham: Open University Press.

Carr, W. & Kemmis, S. 1983. *Becoming critical: Knowing through action research*. Victoria: Deakin University

Carr, W. & Kemmis, S. 1986. *Becoming critical: Education, knowledge and action research*. Falmer: London.

Cohen, L. & Manion, L. 1980. *Research methods in education, First edition*. London: Croom Helm

Engeström, Y. 1995. Kehittävä työntutkimus. Perusteita, tuloksia ja haasteita. Hallinnon kehittämiskeskus & Painatuskeskus: Helsinki.

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. *Tutki ja kirjoita*. 11. painos. (1. painos 1997.) Helsinki: Tammi.

Jyrkämä, J. 1978. *Toimintatutkimuksen teoriasta ja tutkimuskäytännöstä*. Sosiaalipolitiikka, 37-70.

Kemmis, S. 1994. Action Research. Teoksessa T.Husén and N.Postlewaithe (toim.) *International encyclopedia of education*. Volume1. Exeter: Elsevier, 42-48.

Kemmis, S. & McTaggart, R. 1988. *The Action Research Planner*. Deakin: University Press.

Kemmis, S. 2000. Exploring the relevance of critical theory for action research. Käsikirjoitus teokseen P. Reason & H. Bradbury (toim.) *The international handbook of action research*. Sage: London.

Kinnunen, M. – Perälä, A. – Rautio, P. 1991. *Projektitutkijan opas*. Korkeakoulualan assistenttien ja tutkijain liitto KATL. VAPK-kustannus. Helsinki.

Kuula, A. 1999. *Toimintatutkimus: Kenttätöitä ja muutospyrkimyksiä*. Vastapaino. Tampere

Kurtakko, K. 1990. *Toimintatutkimus koulun ja opetuksen kehittämisessä. TUKU-projektin lopputraportti II osa: Projektissa käytetyn toimintatutkimusmallin lähtökohdat ja kokemuksia sen so-*

veltamisesta. Lapin korkeakoulun kasvatustieteellisiä julkaisuja B. Tutkimusraportteja ja selvityksiä 14. Rovaniemi.

Moilanen, R. 2001. *Oppivan organisaation mahdollisuudet*. Helsinki: Tammi.

Opetus- ja sivistystoimen lakitieto 2008. UNIPress, Suomi 2008.

Popkewitz, T. 1984. *Pradigm and Ideology in Educational Research: The social Functions of the Intellectual*. Falmer: London

Schön, D. 1983. *The reflectivd practicioner: How professionals think in action*. Basic Books: New York.

Stenhouse, L. 1975. *An introduction to curriculum research and development*. Heinemann: London.

Suojanen, U. 1992. *Toimintatutkimus koulutuksen ja ammatillisen kehittymisen välineenä*. Loimaan Kirjapaino OY / Finn Lectura Ab.

Turun ammattikorkeakoulun hallituksen asettaman musiikin koulutuksen ulkoisen arviointiryhmän ja musiikin koulutusohjelman henkilöstön keskustelutilaisuus (Eero Linjama, keskustelutilaisuuden 5.6.2008 muistio)

Wilenius, M. 2004. *Luovaan talouteen*. Kulttuuriosaaminen tulevaisuuden voimavarana. Edita Prima Oy. Helsinki.

Zeichner, K. 1987. Preparing reflective teachers: An overview of intruotional stategies which have been employed in preservice teacher education. *International Journal of Educational Research* 11 (5), 565-575.

LIITE 1

Pro Gradu – tutkielman kysely Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelman opettajille.

Hei!

Teen pro gradu -tutkielmaa intendentin tehtävistä musiikkikasvattajan työkenttänä. Pyydän sinua antamaan oman mielipiteesi ja arvokasta tietoa kyselyn muodossa. Kysely tehdään nimettömänä. Voit vastata kysymyksiin sähköpostitse tai vastauspaperilla. Numeroithan vastauksesi kysymysten mukaan.

Yhteistyöstä ja avusta kiittäen,

Riikka Kastu

1. Mikä on intendentti?
2. Näkemyksesi mukaan, mitä kuuluu intendentin työtehtäviin Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelmassa?
3. Arvioi miten monta tehtyä työtuntia sisältyy intendentin työviikkoon?
4. Millaista osaamista mielestäsi tarvitaan musiikin intendentin työssä?
5. Onko intendentti pedagogi? Perustelut.
6. Onko intendentti asiakaspalvelija? Perustelut.
7. Miten intendentin työ vaikuttaa omaan työhösi?
8. Miten oma työsi vaikuttaa intendentin työhön?
9. Mikä on intendentin pohjakoulutus?
10. Tarvitseeko intendentti opettajan pätevyyttä?
11. Mikä on koulutuksen merkitys intendentin käytännön työssä?
12. Mikä on intendentin vastuualue Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelmassa?
13. Millaisena näet musiikin koulutusohjelman lukuvuoden kierron?
14. Mitkä ovat koulutusohjelman toiminnan tavoitteet?
15. Mitkä ovat mielestäsi lukuvuoden tärkeimmät deadlineet?
16. Mikä viestintäväline on mielestäsi paras tai toimivin sisäisen tiedonvälityksen kannalta?
17. Millainen merkitys mielestäsi on palavereilla musiikkiakatemiaan toiminnassa?
18. Onko yhteydenpito mielestäsi riittävää? Jos ei, miten sitä voisi mielestäsi kehittää?
19. Mistä musiikin koulutusohjelman muutokset ovat mielestäsi johtuneet? Perustelut.
20. Miten intendentin tulisi reagoida työnkuvansa kautta muuttuvaan toimintaympäristöön?

21. Miten muutokset ovat näkemyksesi mukaisesti vaikuttaneet intendentin työhön?

22. Miten intendentti voisi työssään markkinoida Turun AMK:n Taideakatemiaan musiikin koulutusohjelmaa?

23. Lue alla oleva teksti. Mitä se ajatuksia se herättää sinussa?

YG2 Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista. V:1.8.2005, A: 15.5.2003, SK:352/2003. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 44 §:n nojalla:

24 §. Opettajien tehtävät. Päätoimisen opettajan tehtävänä on opetus- ja ohjaustyönsä sekä niihin liittyvien muiden tehtäviensä ohella:

- 1) kehittää alansa opetusta ottaen huomioon työelämän kehitys;
- 2) osallistua opetussuunnitelmien laatimiseen ja opiskelijavalinnan hoitamiseen;
- 3) hoitaa tutkimus- ja kehitystyöhön liittyviä tehtäviä sen mukaan kuin ammattikorkeakoulu määrää;
- 4) osallistua ammattikorkeakoulun määräämään ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään koulutukseen ja perehtyä työelämään; sekä
- 5) hoitaa ammattikorkeakoulun hallintoelinten jäsenyydestä aiheutuvat ja muut hänelle kuuluvat tai määrätyt tehtävät.

Yliopettajan ja lehtorin tulee lisäksi kolmen vuoden kuluessa virkaan tai toimeen nimittämisestä suorittaa vähintään 35 opintoviikon laajuinen opettajankoulutus, jollei hänellä sellaista ole virkaan tai toimeen nimitettäessä. (Opetus- ja sivistystoimen lakitieto 2008, 62)

LIITE 2

Boutique-perhehotelli keskellä Turku

Viiden tähden sijainti vain pari sataa metriä torilta, tyylikkääst neljän tähden huoneet, viihtyisä baari ja mahtava aamiaisen. Kaikki tämä kolmen tähden hinnalla. Tervetuloa Centroon.

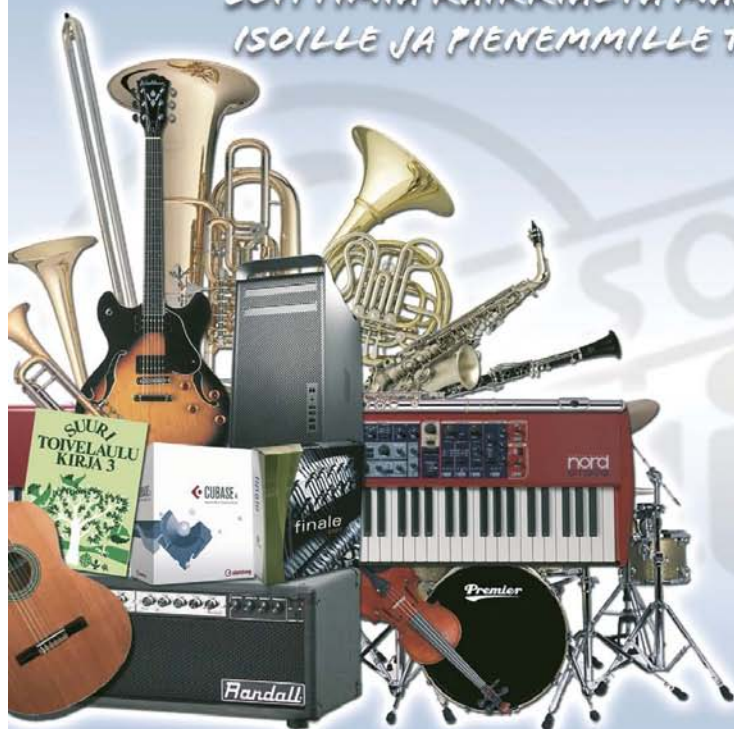
CENTRO
HOTEL

Yliopistonkatu 12 A, Turku
Puh. (02) 211 8100 | Faksi (02) 469 0479
centro@centrohotel.com | www.centrohotel.com

SUOMALAINEN VOITTA AINA.

*SOITTIMIA KAIKKIALTA MAAILMASTA.
ISOILLE JA PIENEMMILLE TÄHDILLE!*

Soitin Laine Oy / Turku

puhaltimet, jousisoittimet, nuotit...
Maariankatu 10
20100 Turku
02-2761 600

Sound Garden

bändisoittimet, PA-laitteet, mikrofonit...
Maariankatu 10
20100 Turku
02-2761 620

SLSX - Soitin Laine Software eXperience

tietokoneet, ohjelmat, studiolaitteet...
Maariankatu 10
20100 Turku
02-2761 621

Soitin Laine Oy / Helsinki

puhaltimet, jousisoittimet ja tarvikkeet
Pohjoinen Rautatiekatu 11
00100 Helsinki
09-4366 84

WWW.SOITINLAINE.FI

WWW.SLSX.COM

Turun musiikkiakatemia 2008-2009
Vastaava toimittaja:
Eero Linjama

Kirjoittajat:
Mikko Luoma
Erkki Lahesmaa
Uli Kontu-Korhonen
Jukka Juvonen
Kaisu Helminen
Antti Hotti
Timo Hanhinen
Hannu Lehtinen
Timo Korhonen
Vesa-Pekka Kuusinen
Soili Lehtinen
Liisa-Maria Lilja-Viherlampi
Riikka Kastu

Turun musiikkiakatemia
Turun ammattikorkeakoulun
Taideakatemia musiikin
koulutusohjelma
Linnankatu 60
20100 TURKU
www.musiikkiakatemia.turkuamk.fi

Johdanto

Turun musiikkiakatemialla on takanaan myrskyisä lukuvuosi. Turkulaisen musiikin korkeakoulutuksen tulevaisuudesta käytiin viime lukuvuonna välillä voimakasta ja dramaattistakin keskustelua. Jyrkimmissä kannanotoissa kyseenalaistettiin koko koulutuksen elinvoimaisuus Turun AMK:ssa.

Musiikkikoulutuksen tilaa ja tulevaisuutta analysoinut ulkoinen arviointiryhmä sai työnsä päätökseen viime huhtikuussa ja esitti kehittämissideita niin resursoinnin kuin toiminnan sisällönkin suhteen. Turun kaupunki ja AMK reagoivat ryhmän suosituksiin nopeasti ja musiikin koulutuksen resursointia vaivanneet akuuteimmat ongelmat ovat löytäneet ratkaisunsa.

Nyt pallo on Turun musiikkiakatemialla. Uuden lukuvuoden alettua musiikkiakatemia onkin innokkaasti tarttumassa koulutuksen eteenpäin viemisen haasteeseen, sillä siihen vastaamiseen meillä on erityisen hyvät edellytykset. Tämän lehden sivuilla esittäytyy osa opettajakunnastamme ja siitä toiminnasta, jota seiniemme sisällä – ja välillä niiden ulkopuolellakin – on meneillään.

Turku on aina osannut olla ylpeä perinteistään, syystäkin. Nyt on myös todella syytä olla ylpeitä myös tulevaisuudestamme.

Turussa 16.10.2008

Eero Linjama
koulutuspäällikkö
Turun musiikkiakatemia

Aboa Nova- Apua Uutta

Aboa Nova – Apua Uutta on Turun musiikkiakatemia nykymusiikki-konserttien sarja. Jokaisessa konsertissa on vieraana säveltäjä, joka valitsee konserttinsa ohjelmiston yhteistyössä musiikkiakatemia lehtorien, Mikko Luoma ja Erkki Lahesmaa, kanssa. Näiden konserttien yhtenä tarkoituksena on tarjota opiskelijoille mahdollisuus työskennellä elävien säveltäjien kanssa. Kuhunkin konserttiin säveltäjävieras valitsee mieleisensä seuran eli itselleen merkityksellisen säveltäjän musiikkia esitettäväksi yhdessä omien teostensa kanssa. Konserttisarjan taiteellisesta suunnittelusta ja esitysten valmentamisesta/johtamisesta vastaavat lehtorit Luoma ja Lahesmaa.

Aboa Nova I – konsertissa (3.2.2009) Turun musiikkiakatemia saa vieraakseen yhden kansainvälisesti menestyneimmän nuoren polven suomalaisen säveltäjän Uljas Voitto Pulkkinen. Pulkkis halusi omaa musiikkiaan esitettävän yhdessä espanjalaisen Thomas Luis de Victorian (1548-1611) musiikin kanssa.

TURUN MUSIIKKIJUHLAT **50** vuotta
ÅBO MUSIKFESTSPEL år

Juhlakonsertit Turun konserttitalossa / Jubileumskonsserter i Åbo konserthus:

11.8. 19.00 **Mariinsky in Symphony**
Valeri Gergijev, joht. / dir.
Shtshedin: Naughty Limericks, Sibelius: Sinfonia / Symfoni VI,
Tshaikovski: Sinfonia / Symfoni V

TMJ.FI

12.8. 18.00 **Mariinsky in Opera**
Valeri Gergijev, joht. / dir., Mariinski-teatterin solisteja / Marinskiteaterns solister
Musorgski: Yö outiolla vuorella / En natt på Blåkulla & kohtauksia oopperasta / scener ur operan Hovanštšina
Rimski-Korsakov: Sheherazade

15.8. 19.00 **Helsingin kaupunginorkesteri / Helsingfors stadsorkester**
Okko Kamu, joht. / dir., Valeria Resjan, piano, Pasi Pirinen, trump.
Sibelius: Finlandia, Shostakovitsh: Pianokonsertto / Pianokonsert I,
R. Strauss: Alpensinfonie

Liput myynnissä / Biljetter till salu alkaen / från 28.11.08 www.lippupalvelu.fi

Haitaristi, haitarinsoiton lehtori

Mikko Luoma

Mikko Luoma suoritti maisterin tutkinnon vuonna 1995 Sibelius-Akatemiassa ja teki diplomin myös Trossingenin musiikkikorkeakoulusta vuonna 1992 professori Hugo Nothin oppilaana. Vuosina 1997-1998 Luoma opiskeli City University of New Yorkissa musiikkianalyysia ja aikamme musiikin esityskäytäntöä. Sibelius-Akatemian ensikonsertin hän soitti 1995.

Mikko Luoma on esittänyt keskeistä oman aikamme haitarimusiikkia ja esiintynyt soolokonsertein, orkesterien solistina sekä kamarimuusikkona Suomen lisäksi useimmissa Euroopan maissa sekä Yhdysvalloissa. Hän on esiintynyt mm. The New Juilliard Ensemblen, Juilliard Symphony Orchestran, ANANTI:n, Tapiola Sinfoniettan, Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin ja Tsekin Filharmonian solistina.

Luoma on kantaesittänyt mm. Jukka Tiensuun, Charles Wuorisen, Perttu Haapasen, Sampo Haapamäen, Veli-Matti Puumalan teoksia. Hän on lisäksi soittanut/johtanut Suomen kantaesityksinä mm. Adriana Holzkyn, Steve Montaguén, Alvin Lucierin, Gerard Griseyn, Per Nörögårdin, Karin Rehnqvistin ja Heinz Holligerin teoksia. Luoma on tehnyt Suomen Yleisradiolle nauhoituksia vuodesta 1990 ja levyttänyt BIS-, ALBA-, ja BRIDGE-levymerkeille. Hän on Turku Ensemblen jäsen ja PLUS Ensemblen perustajajäsen.

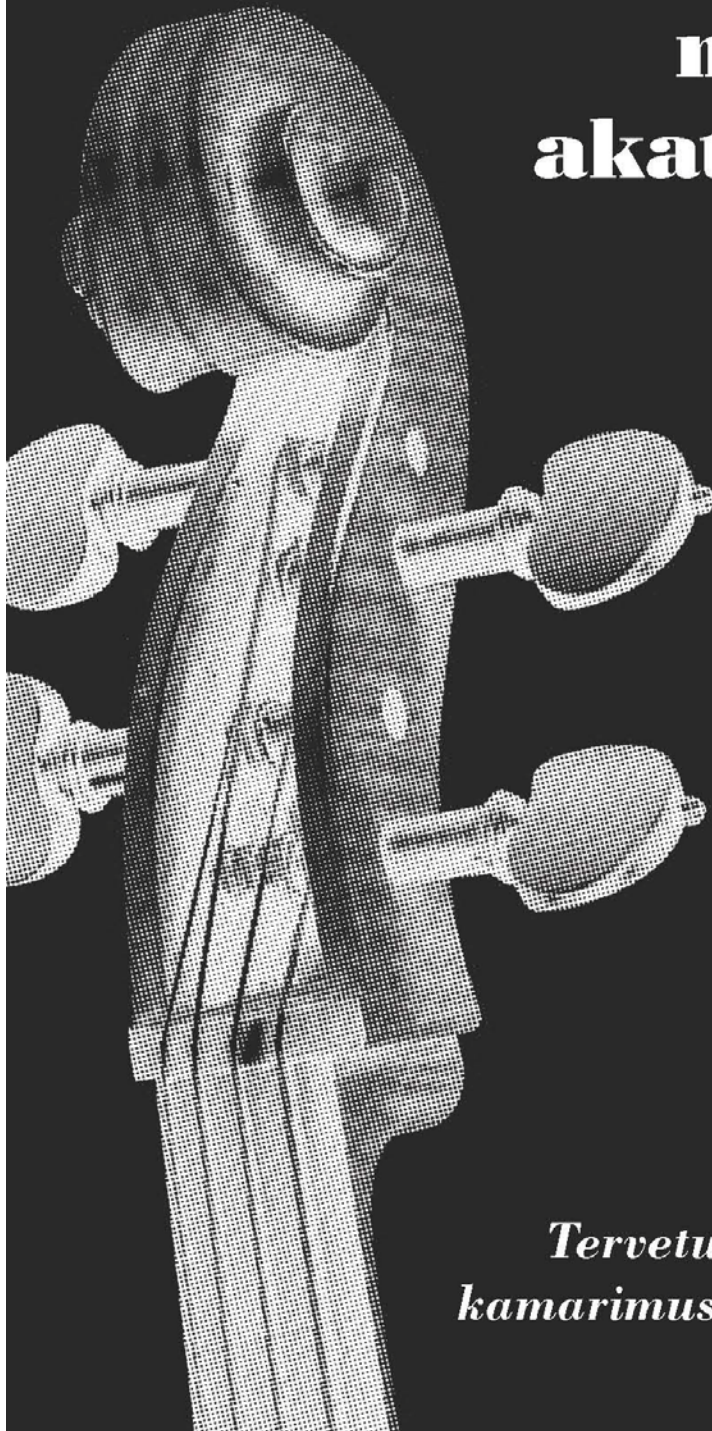
Mikko Luoma on opettanut ja luennoinut The Juilliard School of Musicissa, Columbia Universityssa, Sibelius-Akatemiassa, Tampereen ja Helsingin konservatoriossa ja on nyt aikamme kamarimusiikin sekä harmonikansoiton lehtorina Turun ammattikorkeakoulussa.

Turun musiikkiakatemialla on Mikko Luoman aloitteesta sekä ohjauksessa toteutettu lukuisia yhteistyöprojekteja eri koulutusohjelmien välillä. Muun muassa lokakuussa 2008 Pohjoismaisilla musiikkipäivillä Helsingissä nukketatterilinjan ja musiikkiakatemian yhteisproduktio ”Raaka aineissa”.

Kamarimusiikki musiikki- akatemiassa

Kamarimusiikin soittamisen tärkeys on viime aikoina taas nostettu esiin musiikkioppilaitoksissa ympäri maailmaa. Kun Euroopan kamarimusiikkiyhdistys perustettiin pari vuotta sitten, musiikkikorkeakoulut ympäri Eurooppaa suorastaan ryntäsivät sen jäseniksi.

Kamarimusisoiminen kehittää soittamista monin tavoin; oman ja toisten soiton kuuntelua, intonaatiota, rytmitajua, muototajua, sosiaalisia taitoja ym. Listaa voisi jatkaa loputtomiin.

Paras tapa löytää itse nämä hyödyt on soittaa mahdollisimman paljon erityylistä kamarimusiikkia erilaisissa kokoonpanoissa.

Turun musiikkiakatemia tarjoaakin monia eri mahdollisuuksia soittaa ja esittää kamarimusiikkia.

Aboa Nova-sarjassa soitetaan uutta ja kokeilevaa musiikkia säveltäjien itsensä opastamana kun taas Kamarimusiikkia Musiikkiakatemiasta-sarja keskittyy etupäässä klassikoihin. Vanha Turku Soi-festivaali taas on ohjelmaltaan monipuolinen saaden inspiraationsa Turun historiallisista paikoista.

*Tervetuloa nauttimaan
kamarimusisoinnin iloista!*

Sellisti, kamarimusiikin lehtori

Erkki Lahesmaa

Erkki Lahesmaa on opiskellut Juilliard-Schoolissa New Yorkissa. Bachelor of Music -tutkinnon hän suoritti vuonna 1990 Zara Nelsovan ja Harvey Shapiron oppilaana ja Master of Music -tutkinnon Yalen yliopistossa vuonna 1993 opettajanaan Aldo Parisot. Turun konservatoriossa hän on opiskellut Timo Hanhisen oppilaana. Kamarimusiikkiopintoja Lahesmaalla on mm. Juilliard- ja Tokyo-kvartettien johdolla.

Vuonna 1990 Lahesmaa voitti Juilliard-kilpailun Yhdysvalloissa. Turun sellokilpailuissa vuonna 1986 hän tuli toiseksi.

Erkki Lahesmaa debytoi vuonna 1990 New Yorkin Lincoln Centerissä ja piti ensikonserttinsa Helsingissä vuonna 1998. Hän on esiintynyt kotimaisten orkestrojen solistina ja konsertoinut eri puolilla Eurooppaa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Etelä-Amerikassa ja Japanissa.

Lahesmaa on työskennellyt kamarimusiikkona mm. Artista del Mondo -yhtyeessä ja Coryton-yhtyeessä USA:ssa sekä kanadalaisten Arthur-Leblanc- ja Tristan-jousikvartetin jäsenenä vuosina 1994-1999. Hän on myös Turku Ensemble, Plus-Ensemble ja pianotrio Ad Libitumin jäsen.

Ennen siirtymistään Turun ammattikorkeakouluun vuonna 2000 Erkki Lahesmaa työskenteli Turun konservatorion lehtorina. Lahesmaa vastaa musiikkiakatemian kansainvälisistä asioista.

Erkki Lahesmaa on Nauvon kamarimusiikkipäivien taiteellinen johtaja.

**PARHAAT MERKIT
LAATUA ARVOSTAVALLE**

**ASiantuntijoiden
OPASTUKSELLA**

**HYVÄN FIILIKSEN
MUSAKAUPPA!**

**VERTIKAALI, SE ON VAAN EDULLISIN
PALVELEVAA ASIAANTUNTEMUSTA ARK 10 - 19 LA 10 - 16
SOITINTAVARATALO**

vertikaali oy
Eerikinkatu 2, Turku
www.vertikaali.com
P. 020 766 0800

**Vanhaa
musiikkia
- uudesti
syntyneenä**

U

Uli Kontu-Korhonen valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta opettajinaan mm. Satu ViHAVAINEN, laulu, ja Marita ViITASALO, piano. Vanhaa musiikkia Kontu-Korhonen on opiskellut mestarikursseilla opettajinaan mm. Evelyn TUBB, Michael FIELDS, Stephen STUBBS, Suzie LeBlanc sekä The Hilliard Ensemblen laulajat.

Turun musiikkiakatemiassa Uli Kontu-Korhonen opettaa vanhaa musiikkia, laulajien kamarimusiikkia sekä yhtyejohtoa.

Uli on laulanut v.1997 lähtien keskiaikaisen musiikin yhtye Oliphantin solistina. Yhtyeen ohjelmisto kattaa musiikkia 1100-luvun monodiasta moniääniseen ars novaan asti. Oliphant on tuonut runsaasti julki ennestään tuntematonta truveerimusiikkia. Yhtyeen levyt, Gace Brulén musiikkia sisältävä levy 2004 sekä "Lauluja Ristiretkiltä" 2000, valittiin vuoden levyiksi HS:n kulttuuritoimituksessa. Hurskaita truveerilauluja sisältävä levy "Joie fine"-chansons pi-euses-ilmestyi 2006. Vuosien 08-09 aikana Oliphant tutkii saksalaista Minnesang-perinnettä valmistaen tästä ohjelmistosta levy- ja konserttikokonaisuuden.

Ulin soololevy "Praemia lucis - Valon lahja" ilmestyi toukokuussa 2008 Alba Records -yhtiölle. Levy sisältää Hildegard Bingeniläisen (1098-1179) musiikkia sekä vanhoja suomenkielisiä virsiä ja kansanlauluja. Laulamisensa lisäksi Uli soittaa levyllä dulcimeriä, sinfoniaa ja 5-kielistä kanteletta. Omien konserttiansa lisäksi Uli on ollut toteuttamassa keskiaikaista liturgista draamaa, Ludus Danielis, sekä Hildegard Bingeniläisen Ordo Virtutum-näytelmää. Kontu-Korhonen on toiminut muusikkona useissa teatteri- ja tanssiproduktioissa, joissa keskiaikainen musiikki on ollut merkittävässä asemassa. Keskiajan, renessanssin ja barokkimusiikin esittämisen lisäksi Uli on laulanut myös jazz- ja kansanmuusikoiden kanssa sekä esittänyt uutta musiikkia. Eri-laiset poikkitaiteelliset produktiot ovatkin oleellinen osa Ulin taiteilijapersoonaa. Kotimaan lisäksi Uli on konserttoinut useissa Euroopan maissa sekä tehnyt radionauhoituksia.

Vuosina 2004-2006 Uli toimi Espoon kansainvälisen kuorofestivaalin, KuoroEspoon taiteellisena johtajana. Suomen kulttuurirahasto on myöntänyt Uli Kontu-Korhoselle yhden vuoden apurahan 2005 sekä kolmen vuoden apurahan taiteelliseen työskentelyyn vuosina 2006-2009.

- • • Uli Kontu-Korhonen Brinkhallin kartanon pihalla konsertin välillä äitienpäivänä 2008

Vanhaa musiikkia Turun musiikki- akatemiassa

Musiikkiakatemian barokkiyhtyeiden soittajat ja laulajat ovat menneinä vuosina valmistaneet ainakin kaksi konserttia lukuvuoden aikana. Viime keväänä yhteensä 22 laulajaa ja soittajaa konsertoivat Brinkhallin upeassa kartanossa esittäen Henry Purcellin musiikkia konsertissa "Music is the food of love". Syksyllä 2007 vanhan musiikin yhtyeet esittivät Buxtehuden ja Monteverdin musiikkia Vanha Turku Soi-festivaalilla. Konsertti "Kantaatista Canzonettaan" pidettiin Akatemiantalon hienoakustisessa historiallisessa salissa.

Lukuvuoden 08-09 suunnitelmiin kuuluu italialaisen varhaisbarokin merkkihenkilön, Giacomo Carissimin (1605-1674) Jephta-oratorion valmistaminen. Carissimia pidetään ensimmäisenä merkittävänä oratorioiden säveltäjänä, jolta mm. Händel sai vaikutteita omaan tuotantoonsa. Oratorio tullaan esittämään näyttämöllisenä toteutuksena Turun Martin kirkossa 5.4.-7.4.2009. Lisäksi Jephta-esityksemme on kutsuttu Paraisten barokkiviikoille "Barokin labyrinteissa" syksyllä 2009.

"Jos musiikki on rakkauden ravintoa, laula, laula edelleen kunnes olen iloa täynnä."

• Opiskelijat: Aino Juutilainen, sello
• ja Anne Hätonen, cembalo.

Barokkiyhtye Mimesis ●
laulajineen ja soittajineen ●

TURUN FILHARMONINEN ORKESTERI
ÅBO FILHARMONISKA ORKESTER

tfo.fi

KEVÄT / VÄREN 2009

Vuonna 2009 filharmoninen orkesteri tarjoaa monipuolisen kattauksen musiikkielämyksiä: helmikuiset konserttitanssiaiset, Juhana herttuan musiikkisalongit Turun linnassa, filharmonisen junioriklubin lapsille ja nuorille, svengaavaa vappuilottelua ja sinfoniasarjan Konsertitalossa.

Tutustu filharmonikoiden ohjelmistoon:

www.tfo.fi

lippu.fi | 0600 900 900
LIPPUPISTE OY | 1,75 €/alopyyntö, klo 7-22

feel the harmony

Onko pianonsoitto kutsumuksesi?

Lukuisat maamme eturvien pianistit ovat saaneet olennaisen osan koulutuksestaan Turussa. Täkäläisellä pianistikoulutuksella onkin jo legendaarinen maine. Samalla kun menneisyys on näin kunniakas, on tarpeen kysyä: miten ovat asiat tänään? Onko turkulaisella koulutuksella enää muuta tarjottavaa kuin suuri traditio ja siitä välittyviä mielikuvia? Asiaa sietää tarkastella hieman perusteellisemmin.

Turun musiikkiakatemia (AMK) ja Turun konservatorio (2. aste ja perusaste) toimivat yhteisissä uuden aikaisissa tiloissa. Niinpä molempien oppilaitosten pianistinen tieto ja osaaminen sekä molempien koulujen resurssit ovat aina käden ja sormien ulottuvilla. Pianistien nimistö on lisäksi varsin vaikuttava yhdistelmä kokemusta ja nuoruutta: Elzbieta Guzek-Soini, Antti Hotti, Jukka Juvonen, Mikael Kempainen, Eveliina Kytömäki, Liisa Malmivaara, Jaana Luuppala, Niklas Pokki, Marko Autio, Sonja Fräki...

Henkilöreservin lisäksi Turun seudun pianistisen nykyisen toiminnan peruskivi on vahva yhteisöllisyys. Selkein osoitus tästä on v. 2003 perustettu koko Varsinais-Suomen laajuinen opiskelevien ja opettavien pianistien yhdistys Pianoaura ry, joka on ainutlaatuinen pianistinen konstellatio maassamme. Se järjestää monipuolista koulutus- ja konserttitoimintaa itsenäisesti ja yhteistyössä alueen musiikkioppilaitosten ja kulttuurilaitosten kanssa. Yhdistyksen organisoimista tapahtumista on mainittava vuosittainen Pianoaura-pianofestivaali – jonka erityispiirteinä ovat nuorten varsinaissuoma-

laisten pianistien debyyttikonsertit – joka kolmas vuosi järjestettävä Pianoaura-pianokilpailu sekä v. 2008 ensimmäistä kertaa järjestetty Pianoaura-musiikkileiri.

Monipuoliset pianopedagogiset taidot ovat itsestään selvästi ja jo koulutuksen rakenteenkin puolesta turkulaisen pianistikoulutuksen ydin-alueita. Keskeisiä elementtejä opetustaidon rakentumisessa ovat opiskelijan henkilökohtainen soittotaito ja sen kehittymisen myötä saatava ymmärrys asiasta sekä vankat pedagogiset perustiedot ja perusteellinen opetustyön harjoittelu. Erityisen lisäarvon pedagogiikan opiskelemaan tuo Turun konservatorion perusopetuksen toiminta, jonka seuraaminen on opintojen merkittävä osa. Lisäksi omaa opetusharjoittelua on mahdollisuus laventaa mm. toimimalla opettajana Turun kulttuurikeskuksen järjestämässä soitonopetuksessa.

Turun seudulla opiskelevien pianistien ulottuvilla ovat jo pitkään olleet lukuisat pianonsoiton mestarikurssit, vuosittaiset pianistien suurproduktiot (v. 2009 teemasäveltäjä on Felix Mendelssohn!) sekä maakunnanlaajuinen konserttivaihtotoiminta ja pianistiset luontokonser-

tit. Koulun tarjoamista mahdollisuuksista ei sovi unohtaa vuosittain Turun Filharmonisen orkesterin kanssa toteutettavaa nuorten solistien konserttia. Ja päälle päätteeksi: varsin merkittävä lisä oman soittotaidon kehittämiseen ovat hyvät harjoittelumahdollisuudet koulun tiloissa - myös viikonloppuisin.

Voidaan siis perustellusti sanoa, että vaikka aika on vierinyt, Turussa pianistien asiat ovat aika mainiosti mallillaan. Olemme laatineet tehokkaan pianonsoiton opiskeluun kunnan pöperöt.

Joten: jos pianonsoitto on kutsumuksesi - käy pöytään!

Lue lisää Turun pianistien toiminnasta:

www.pianoaura.fi

Kannattaa myös tutustua ja osallistua Turun pianofoorumiin, Suomen ensimmäiseen pianistien keskustelupalstaan. Linkki siihen löytyy niinkään Pianoaura ry:n kotisivuilta.

Paikallista energiaa!

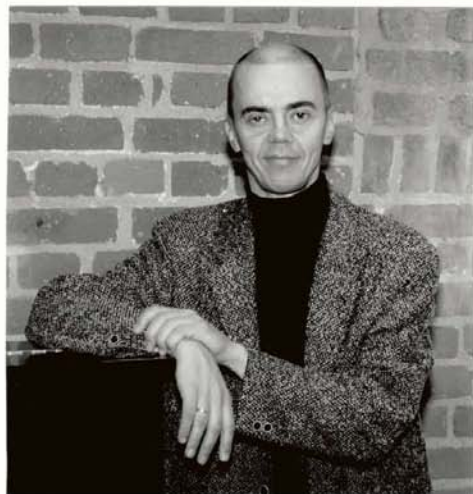
Meiltä saat ympäristöystävällistä sähköä kilpailukykyiseen hintaan.

Soita numeroon 0800 02500 tai käy netissä osoitteessa www.turkuenergia.fi

www.turkuenergia.fi

Turku Energia

Pianisti, yliopettaja **Jukka Juvonen**

Jukka Juvonen on opiskellut Sibelius-Akatemiassa 1975-1981 opettajinaan Margherita Tandefelt ja Tapani Valsta. Hän opiskeli lisäksi Wienin Musiikkikorkeakoulussa 1981-1983 Noël Floresin ja Michiganin yliopistossa.

1985-1986 Charles Fisherin, Louis Nagelin ja Martin Katzin johdolla. Juvonen on esiintynyt solistina ja kamarimusiikkona kotimaan ohella useissa Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa. Hänelle on myönnetty useita kotimaisia ja ulkomaisia opinto- ja taideapurahoja. Juvonen on toiminut vuodesta 1986 Turun konservatoriossa pianonsoiton lehtorina, vuodesta 1995 yliopettajana ja vuodesta 2001 yliopettajana Turun musiikkiakatemiassa.

Lied- seminaari

Turun musiikkiakatemian liedopetuksen tavoitteen on perehtyä keskeisimpään saksalaiseen liedkirjallisuuteen sekä saada yleiskuva muusta laulukirjallisuudesta projektihon- teisesti. Tarkoituksena on, että laulaja-pianisti-pari saavat omakohtaisen työn kautta valmiudet lieditansen itsenäi- seen tulkitsemiseen, sen teknillisten ja tyyllisten taito- jen hallintaan. Opintojaksoissa tarkastellaan säveltäjiä ja heidän tyyllistä kehitystään, runoutta ja runoilijoiden merkitystä liedin syntyyn, laulajan ja pianistin itsenäistä osuutta ehjän tekstillismusiikallisen kokonaisuuden saamiseksi.

Lied-seminaari kokoontuu ke klo 14-16.00 Crichton-salissa. Ohjelmisto koostu perinteisestä saksalaisesta liedistä (esim. Brahms, Schubert, Schumann, Wolf). Edellyttää intensiivistä parityöskentelyä; laulaja-pianisti-parien yhteisharjoitte- lua ja lied-kirjallisuuteen perehtymistä. Opettajina toimivat pianisti Niklas Pokki ja laulajatar Kaisa Helminen.

Projektihonnteiset seminaarit järjestetään lukausittain tai -vuosittain aina erik- seen sovittuna aikana. Tavoitteena on perehdyttää monipuolisesti eri kansalli- suuksien laulukirjallisuuteen. Opettajina ovat toimineet mm. laulajatattaret Pia- Gunn Anckar ja Lilia Varnas sekä pianistit Elzbieta Guzeks-Soini, Päivi Nurmelin ja Antti Hotti.

MUSIIKKI

**Suuri ja monipuolinen soitin- ja nuottikauppa F-Musiikki
on nyt myös Turussa ja palvelee sinua Julian talossa.
Tervetuloa tutustumaan!**

Avoimna:
Arkisin 10 - 18
Lauantaisin 9 - 15
Sunnuntaisin 12 - 17

Yhteystiedot:
F-Musiikki Turku
Eerikinkatu 4
20100 Turku
p.02-4811211

Kaisu Helminen

Kaisu Helminen on valmistunut Sibelius-Akatemiasta musiikin maisteriksi vuonna 1996 pääaineenaan laulu, jota hän opiskeli Anita Välikin johdolla. Opintojaan hän on täydentänyt prof. Dorothy Irvingin sekä osallistunut mm. Nikolai Geddan, Gerhard Kahryn, Giancarlo Andrettan ja Jorma Hynnisen mestarikursseille. Vuonna 1993 hän sijoitui kolmanneksi Kangasniemen laulukilpailussa ja ylsi saman vuoden Timo Mustakallion laulukilpailujen finaaliin Savonlinnassa. Lauludiplomin hän suoritti vuonna 1994 erinomaisin arvosanoin ja antoi keväällä 1995 Sibelius-Akatemian järjestämän ensikonsertin. Kaisu Helminen on konsertoinut pääasiassa Suomessa lied-laulajana sekä esiintynyt mm. Joensuun kaupunginorkesterin, Lohjan kaupunginorkesterin, Tapiola Sinfoniettan ja Turun Filharmonisen orkesterin sekä Tallinnan Barokkiorkesterin solistina. Kaisu Helminen asuu Raisiossa ja toimii laulun päätoimisena tuntiopettajana Turun Ammattikorkeakoulun musiikkiakatemiassa.

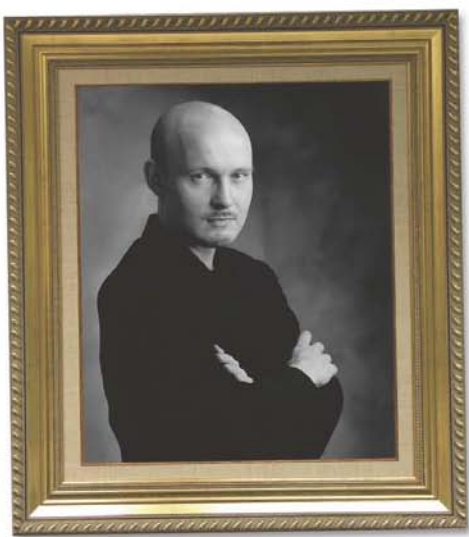
Pianisti, pianonsoiton lehtori

Antti Hotti

Antti Hotti on opiskellut Sibelius-Akatemiassa nuorisokoulutuksessa ja myöhemmin solistisessa koulutusohjelmassa. Hän suoritti pianon diplomitutkinnon vuonna 1995 professori Liisa Pohjolan oppilaana. Vuonna 1999 hän aloitti jatko-opinnot Sibelius-Akatemiassa musiikin tohtorin tutkintoon tähtävällä jatkotutkintolinjalla. Hotti on osallistunut Matti Raekallion, Elisabet Leonskajan ja Nina Svetlanovan mestarikursseille ja toiminut Kangasniemen laulun mestarikurssin lied-pianistina.

Hotti on menestynyt kilpailuissa ja saanut mm. Maj Lind-pianokilpailuista 3. palkinnon vuonna 1994 ja diplomin Clara Schumann -kilpailuista Saksassa vuonna 1994. Kangasniemen lied-pianistikilpailun hän voitti vuonna 1995.

Antti Hotti on esiintynyt Helsingin kaupunginorkesterin, Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesterin, Mikkelin orkesterin ja Hyvinkään orkesterin solistina.

Sellisti, yliopettaja

Timo Hanhinen

"Jos kokemus on tämän varmuutemme peruste, kyseessä on tietenkin menneisyyden kokemus. Eikä kyseessä ole pelkästään minun kokemukseni, vaan muiden ihmisten kokemus, josta saan tietoja. Nyt voitaisiin sanoa, että kokemus on taas se, mikä saa meidät uskomaan muita ihmisiä."

Ludwig Wittgenstein, Varmuudesta

Yliopettaja Timo Hanhinen, miten kuvailisit jousten kokemusperustaa? Vastaus: "No tosi varmoja ovat."

Timo Hanhinen on opiskellut Sibelius-Akatemiassa Yrjö Selinin, Erkki Raution ja Arto Noraksen oppilaana sekä Pariisissa vuosina 1968-1969 Maud ja Paul Tortelierin oppilaana.

Timo Hanhinen voitti Turun sellokilpailun vuonna 1972 ja sai Pariisissa vuonna 1973 Maurice Marechal -kilpailusta diplomin. Turun kaupungin taidepalkinnon hän sai vuonna 1996.

Hanhinen on konsertoinut laajasti kotimaassa sekä solistina että kamarimuusikkona. Hän on vuonna 1985 perustetun Turku Ensemblen perustajajäsen. Abo-kvartetin sellistinä Hanhinen soitti vuoteen 2001.

Timo Hanhinen on opettanut Turun konservatoriossa vuodesta 1977 alkaen. Syksyllä 2001 hän siirtyi sellonsoiton yliopettajaksi Turun ammattikorkeakouluun. Hanhinen on pitänyt sellon mestarikursseja Turun ja Naantalien musiikkijuhlilla.

Sigyn Sinfonietta

Turun konservatorion ja Turun Amk:n musiikkiakatemia Sigyn Sinfonietta -orkesteri koostuu pääasiassa molempien oppilaitosten ammattiopiskelijoista. Kokoonpano toimii opetusorkesterina, jonka tarkoituksena on antaa opiskelijoille käytännön kokemusta orkesterityöstä. Sigyn Sinfonietta työskentelee periodeittain. Viime vuosien aikana Sigyn Sinfoniettaa ovat johtaneet Tuomas Rousi, Jan Söderblom, Pertti Pekkanen, Timo Hanhinen, Juha Kangas, Jyrki Lasonpalo ja Tibor Bogányi. Tulevana lukuvuonna Tibor Bogányi tulee johtamaan Sigyn Sinfoniettaa orkesteriperiodilla.

Huilunsoiton opetus Turun musiikkiakatemiassa

Turun musiikkiakatemia on aivan kuten oli aikoinaan Turun konservatoriokin suosittu opiskelupaikka Suomen huilisteille. Normaaleihin AMK-rutiineihin on Turussa omana erikoisuutena lisätty – itse asiassa jo vuodesta 1987 alkaen toiminut – suuri huilurkesteri. Tämä Hannu Lehtisen ideoima ja vetämä toiminta oli pitkään ainutlaatuista Suomen oppilaitoksissa, eikä sitä säännöllisenä toimintana edelleenkään ole missään muualla.

Suuren huilurkesterin toimintaan ottavat osaa kaikki AMK:n ja konservatorion huiluoppilaat, ja aina silloin tällöin toimintaa laajennetaan niin, että muidenkin Turun alueen oppilaitosten huilistit opettajineen tulevat mukaan. Tämän mahdollistaa Turun huiluklubi, jonka toiminta on vuosien varrella hionut alueen huilunsoiton opettajista yhteen hiileen – tai huiluun – puhaltavan joukon. Tämä ammattilaisten ja ammattiopiskelijoiden muodostama eliittijoukko on konsertoinut runsaasti mm Unkarissa, Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa ja esittänyt runsaasti suomalaisten säveltäjien juuri heitä varten säveltämiä teoksia. Säveltäjänimistä mainitta-

koon mm Antti Haapalainen, Asko Hyvärinen, Jukka Pekka Lehto, Herbert Lindholm ja Esa Pethman.

Huilurkesterin idean laajentamiseksi on Hannu Lehtinen vetänyt useita WorkShopeja eri puolilla Suomea. Tällöin alueen opettajat oppilaineen osallistuvat päivän kestäviin harjoituksiin ja konserttiin. Näitä tapahtumia on ollut mm Huittisissa, Uudessakaupungissa, Tammissaarella, Kaarinassa, Porissa ja Merikarvialla.

Turun musiikkiakatemian ammattiopiskelijoista on huilurkesterin toiminnan ansiosta putkahtanut useita hyviä sovittajia tälle kokoonpanolle, ja laajaa kysyntää on ollut mm Salla Lehtilän, Heidi Lindroosin ja Päivi Sjöbergin sovituksille.

Oheinen kuva on viime kevään 27.05. 2008 esityksestä Turun seudun musiikkiopiston päättäjäisissä. Mukana esiintymässä ja oheisessa kuvassa oli oppilaita Turun Musiikkiakatemiasta, Turun konservatoriosta, Turun seudun musiikkioppilaitoksesta sekä Musikinstitut Arkipelagista. Oikealla kuvassa on lisäksi Turun seudun musiikkiopiston huilunsoiton opettaja Visa Turunen.

Huilisti, huilunsoiton lehtori

Hannu Lehtinen

Hannu Lehtinen on opiskellut Sibelius-Akatemiassa huilunsoittoa 1969-1971 Ilpo Mansneruksen oppilaana. Hän suoritti diplomitutkinnon vuonna 1971 ja valmistui musiikinopettajaksi vuonna 1972. Lehtinen opiskeli Ruotsissa vuonna 1970 Zdenek Bruderhansin, Italiassa vuonna 1972 Severino Gazzellonin ja Saksassa vuosina 1973-75 Auréle Nicolétin oppilaana. Hannu Lehtinen piti ensikonsertin Helsingissä vuonna 1974.

Lehtinen on esiintynyt solistina ja erilaisissa yhtyeissä sekä toiminut orkesterimuusikkona mm. Helsingin ja Porin kaupunginorkesterissa. Hän on tehnyt uransa aikana sekä radioettä tv-nauhoituksia.

Lehtinen toimi huilunsoiton lehtorina Porissa vuosina 1972-87 ja Turun konservatoriossa vuosina 1986-2000. Tällä hetkellä hän on Turun ammattikorkeakoulun huilunsoiton lehtori.

Viime vuosina Lehtinen on keskittynyt erityisesti Turun konservatorion huiluorkesterin ja Turun huiluklubin suuren huiluorkesterin johtamiseen sekä Turun ja lähialueiden huilistien workshop-toimintaan. Hannu Lehtinen oli Suomen Huiluseuran puheenjohtaja 1983-89.

Hannu Lehtinen toimii aktiivisesti Opetusalan ammattijärjestön OAJ:n valtuustossa, Suomen musiikinopettajien liiton SMOL:n hallituksessa, erilaisissa koulutus- ja tutkintotoimikunnissa sekä Opettaja- ja Huilisti-lehtien toimituskunnissa. Hänelle on myönnetty OAJ:n hopeinen ansiomerkki.

Kitara- luokasta KAJAHTAA

Kitaraluokka työskentelee toisessa kerroksessa luokassa a212. Timon lisäksi opettajina ovat Ilmo Eskelinen ja Jyrki Myllärinen. Soittoaikojen lisäksi kitaristit tekevät kamarimusiikkia ja didaktisia opintoja. Yksi syksyn kohokohdista tulee olemaan kamarimusiikkikonsertti mestarisäveltäjä Leo Brouwerin kunniaksi Guitaristval-festivaalilla marraskuussa.

Timo Korhonen

Timo Korhonen on esiintynyt yli kolmessa kymmenessä maassa, mm. Berliinissä, Lontoossa, Wienissä, Pariisissa, Tokiossa, Chicagossa, Roomassa, Madridissa, Buenos Airesissa, Havannassa, Caracasissa, Bogotássa, Hong Kongissa, Bangkokissa, Schleswig-Holsteinin musiikkijuhlilla, Ojai Festival California:ssa Los Angelesissa, jne. Orkesterin solistina Korhonen on työskennellyt mm. Esa-Pekka Salosen, Sakari Oramon, Osmo Vänskän, Leif Segerstamin ja Jukka-Pekka Sarasteen kanssa.

Korhonen debytoi 14-vuotiaana ja hänen kansainvälinen uransa alkoi 17-vuotiaana Münchenissä, voitettuaan kaikkien aikojen nuorimpana Saksan Radioyhtiöiden järjestämän kilpailun kitarasarjan. Korhosen opettajina ovat olleet Oscar Ghiglia, Seppo Siirala ja Pekka Vesanen.

Korhosen ohjelmistoon kuuluu koko keskeinen kitarakirjallisuus. Hän on kantaesittänyt yli 40 sävellystä. Korhoselle ovat teoksiaan omistaneet mm. Magnus Lindberg, Leo Brouwer, Toshio Hosokawa ja Kimmo Hakola. Korhonen levyttää säännöllisesti Ondine-levymerkille. Levytykset ovat olleet arvostelumenestyksiä ja saaneet useita palkintoja. Mm. Leo Brouwerin Korhoselle omistaman Concerto of Helsinki -teoksen sisältävä tallenne Timo Korhosen ja Tuomas Ollilan johtaman Tampere Filharmonian tulkitsemana voitti Cannes Classical Award 2003 -palkinnon. Classics Today.com valitsi kyseisen äänitteen kuukauden levyksi Yhdysvalloissa huhtikuussa 2002.

Tammikuusta 2005 kesäkuun loppuun 2007 Korhonen toimi vierailevana professorina Firenzen valtiollisessa "Luigi Cherubini" -konservatoriossa. Sibelius-Akatemiassa Korhonen opetti 1989-1999. Korhosen oppilaat ovat voittaneet kansainvälisissä kilpailuissa yli neljäkymmentä palkintoa. Timo Korhonen soittaa "Weissgerberin" (Richard Jakob) vuonna 1928 rakentamalla kitaralla.

- Kitarataiteilija, yliopettaja Korhonen yhdessä syksyn
- teemasäveltäjän Leo Brouwerin kanssa

Terveisii teoria- ja säveltäpailu- luokasta

Musiikin yleissivistäviin opintoihin kuuluvat musiikkianalyysin ja musiikin kirjoittamisen kurssit.

Näiden kurssien tavoitteena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään lähinnä tonaalisen taidemusiikin yleisimpiä ilmiöitä ja rakenteita. Opiskelumateriaalina käytetään myös opiskelijoiden omaa ohjelmistoa. Tätä solististen opintojen ja musiikin yleissivistävien opintojaksojen linkittämistä tullaan jatkossa painottamaan.

Vapaan säestyksen opinnot ovat pakollisia pianisteille ja musiikin teoriaa pääaineenaan opiskeleville. Hyödyllisiä ne ovat myös muiden instrumenttien opiskelijoille, sillä jo yksinkertaisten säestysmallien käyttäminen soittotunneilla rikastuttaa musisointia. Tämän opintojakson aikana pyritään irtaantumaan nuottikuvasta ja tunneilla painottuun kuulonvaraiseen toimintaan. Tunneilla harjoitellaan erilaisia säestysmalleja, tutustutaan melodian ja säestyksen yhdistämiseen, transponointiin sekä tehdään kuulonvaraisia soinnutus- ja säestysharjoituksia.

Musiikin teoriaa pääaineenaan opiskeleville näitä kursseja on tarjolla laajemmin. Laajemman ja syvemmän teoriaopiskelun lisäksi opintoihin kuuluu pedagogisia opintoja, joita järjestetään yhteistyössä mm. Turun konservatorion ja Puolalanmäen musiikkilukion kanssa.

**Päätoiminen
tuntiopettaja,
teoria-aineet**

**Vesa-Pekka
Kuusinen**

Vesa-Pekka Kuusinen on valmistunut Turun yliopiston musiikkitehteen laitokselta filosofian maisteriksi sivuaineinaan taidehistoria ja kasvatustiede. Sitä ennen hän valmistui musiikkioppilaitoksen musiikinteorian ja säveltäpailun opettajaksi Tampereen konservatoriosta. Hän on suorittanut myös musiikkioppilaitoksen opettajan jatkotutkinnon. Sävellystä hän on opiskellut Leonid Bashmakovin ja Esko Syvingin johdolla.

Vesa-Pekka Kuusinen on toiminut opetustehtävissä musiikinteorian ja säveltäpailun tuntiopettajana Tampereen konservatoriossa, Jyväskylän konservatoriossa sekä Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa. Turun konservatorion päätoimiseksi tuntiopettajaksi hän siirtyi vuonna 1999 ja seuraavasta vuodesta alkaen hän on toiminut Turun musiikkiakatemian päätoimisena tuntiopettajana. Vesa-Pekka Kuusinen on suuntautunut musiikkianalyysin, musiikin kirjoittamisen ja vapaan säestyksen opetukseen.

SÄVELTAPAILU C

on kaikille musiikkiakatemian opiskelijoille pakollinen opintojakso. Suositeltavaa on, että se suoritetaan jo ensimmäisenä opintovuotena, jolloin jää aikaa vielä syventää musiikin kielen sisäistä hallintaa sen mukaan kun intoa ja motivaatiota riittää. Tässä opintojaksossa paapaino on tonaalisen musiikin hahmottamisessa laulaen yksi- ja moniäänisesti, kirjoittaen, kuunnellen ja analysoiden. Muunnosointuja opiskellaan D-säveltapailussa käsiteltyjä enemmän ja laajemmin. Rytmien hahmottamisessa pääpaino on vaihtojakoisissa tahtilajeissa ja vaihtuvan iskun mitan hallinnassa.

SÄVELTAPAILU B

on vapaasti valittava opintojakso, jossa opiskellaan vapaatonaalista musiikkia monipuolisesti ja aktiivisesti harjoitellen suppeita intervaleja priimistä tritonukseen laulaen ja kirjoittaen. Harmonian hahmottamisessa tunnistetaan moduloivia sointujaksoja realisointimerkein. Rytmien opiskelussa painottuvat vaihtuvat tahtilajit.

SÄVELTAPAILU A

on vapaasti valittava opintojakso, jossa syvennetään vapaatonaalisen musiikin hahmottamistaitoja harjoittaen myös laajoja intervaleja tritonuksesta desimiin laulaen ja kirjoittaen. Rytmien hahmottamisessa harjoitellaan polyrytmien esittämistä omaa laulua rytmikompeilla säestäen. Moniäänisyyttä ja harmoniaa harjoitellaan neliäänistä kudosta kirjoittaen ja analysoiden.

Musiikin lehtori

Soili Lehtinen

Soili Lehtinen on suorittanut useita ammattitutkintoja. Hän on opiskellut lastentarhanopettajaksi, musiikkikoulun- ja musiikkioppilaitosten musiikin teorian- ja säveltäpäilunopettajaksi ja suorittanut kouluhallinnon alemman tutkinnon vuonna 1979. Filosofian kandidaatin tutkinnon hän on suorittanut vuonna 1989 Turun yliopistossa pääaineinaan musiikkitiede, kasvatustiede ja psykologia. Lisäksi hän on suorittanut työpsykologian opintoja ja osallistunut ammatilliseen täydennyskoulutukseen Sibelius-Akatemiassa, Musiikin teoria- ja säveltäpäilun pedagogien järjestämiin seminaareihin sekä erilaisille teoriaopettajille ja hallintohenkilöstölle tarkoitettuihin koulutusseminaareihin Suomessa ja ulkomailla.

Ennen Turun ammattikorkeakouluun siirtymistään Lehtinen on toiminut mm. Huittisten musiikkiopistossa teorian- ja säveltäpäilun tuntiopettajana, musiikkikasvatuksen opettajien kouluttajana ja Turun yliopiston taiteiden tutkimuksen laitoksen- ja Åbo Akademin säveltäpäilun opettajana. Turun konservatorion säveltäpäilun opettajaksi Soili Lehtinen siirtyi vuonna 1988 ja lehtoriksi vuonna 1992. Hän toimi Turun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelman musiikinohjaajalinjan johtajana vuosina 1994-1996 ja musiikin koulutusohjelman koulutuspäällikkönä vuosina 1997-2001. Soili Lehtinen esiintyy kuoro- ja yhtyelaulajana. Hän on levyttänyt Gospel-musiikkia

Opinnäyte- TYÖ

Esimerkkejä lukuvuonna 2007-2008 tehdyistä töistä:

- **Laura Perälä:** SYNTYNYT SOITTAMAAN – huilukoulu aikuisille ja sen pedagogiset perusteet (opetusmateriaali taustoineen)
- **Elina Nurmi:** Musiikki ja muistot (konsertti, opetuskokeilu vanhusten palvelutalossa ja kirjallinen työ)
- **Terhi Karhumäki:** Aaro ja viulu. Tutkimusretki lapsen kokemukseen vuorovaikutuksen kautta (tutkielma)
- **Eveliina Kilpjärvi ja Annika Viitanen:** Ideasta elämäksekäsi. Konsertti ja kuvaus konserttiprojektin vaiheista. (konsertti ja raportti)
- **Terhi Lehtovaara ja Kristina Raudanen:** "Laulutunti – laulullinen tutkimusmatka äänenkäytön saloihin" eli laulettu oppitunti koululaisille (opetuskokeilu ja kirjallinen työ)
- **Otto Jakobsson:** Musiikkitalenteen tekoprosessi (äänite ja raportti)
- **Kaisa Ruotsalainen:** Voces Intimae – muusiikon sisäisiä ääniä (konsertti ja kirjallinen työ)

Antaa palaa! Opinnäytetyö on opintojen loppuvaiheen inspiroiva ja antoisa projekti, jonka on tarkoitus olla yksilöllinen ja mielekäs oman ammatillisen kasvun kannalta. Oma opintojen aikana luotu ammatillisen musiikkipedagogina tai muusikkona saa kokoavan loppusilauksen. Omaperäinen ote ja syväskellus valittuun työskentelytapaan yhdistyvät parhaimmillaan eläväksi oppimisprosessiksi, joka on nautittava kokemus ja antaa paljon; ehkäpä konkreettisia polkuja seuraaviin työtehtäviin. Opinnäytetyö on itsenäinen prosessi, jota ohjaus palvelee.

Projektin tuloksena opinnäytetyöstä tulee tuotos. Se voi olla kokonaisuutena taiteellisesti painottunut (esim. oma konsertti), pedagogisesti painottunut (esim. opetusmateriaali tai -kokeilu) tai tutkimukseen ja kehittämiseen painottunut (tutkielma). Opinnäytetyöhön kuuluu aina myös kirjallinen osio. Se voi olla esim. oman toiminnan reflektioanalyysi, tutkiva raportointi, ilmiön/teeman kuvailu ja kartoitus, kehittämissuunnitelma jne.

Opinnäytetyö on MAHDOLLISUUS! Opinnäytetyöstä innostuminen vie mukanaan ja luova prosessi voi olla huikeasti ilo. Työtä ja vaivaa on tiedossa, ajanhallintaa ja priorisointia, haasteiden kohtaamista ja kynnyksen ylittämistä. Turvallisissa puitteissa saa koetella rajoja ja siipiään, jotka vahvistuvat lentoon...

Päätoiminen tuntiopettaja, opinnäytetöiden ohjaus

Liisa-Maria Lilja-Viherlampi

Liisa-Maria Lilja-Viherlampi on pohjakoulutukseltaan musiikkiin erikoistunut luokanopettaja, musiikin aineenopettaja ja musiikkiterapeutti. Musiikin maisterin tutkinnon hän suoritti Sibelius-Akatemiassa 1996 ja jatkoi musiikkiterapian opinnoilla valmistuen 1999. Vuonna 2007 hän väitteli tohtoriksi Turun yliopistossa. Väitöskirjan nimi on "Minunkin sisällä soi" – musiikin ja sen parissa toimimisen terapeuttisia merkityksiä ja mahdollisuuksia musiikkikasvatuksessa. (Julkaistu Turun ammattikorkeakoulun tutkimuksia-sarjassa: 24.) Väitöskirja avaa terapeuttisen musiikkikasvatuksen käsitettä ja tutkii, miten musiikkiterapian tapaa nähdä musiikki ja musiikillinen vuorovaikutus voidaan soveltaa musiikkikasvatukseen. Musiikkikasvatuksella tarkoitetaan kaikkea opetus- ja kasvatustoimintaa, jossa substanssina on musiikki.

Opintojaan Liisa-Maria on täydentänyt mm. Sibelius-Akatemian ja Teatterikorkeakoulun täydennyskoulutusjaksoilla erityiskiinnostuksen kohteinaan mm. musiikin ja sen tekemisen ja kokemisen psykofyysisyys, ääni ja liike, improvisointi sekä esiintymisvalmennus.

Ennen Turun Ammattikorkeakoulun palvelukseen siirtymistään hän toimi luokanopettajana ja musiikinopettajana peruskoulussa ja kansanopistossa sekä opettajankouluttajana Turun yliopistossa. Turun Ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmassa hän on työskennellyt vuodesta 1998. Työnkuvaan kuuluu tällä hetkellä vastaaminen opinnäytetöistä ja musiikkiterapian opetuksesta sekä esiintymisvalmennuksen opintojaksot. Tutkimus- ja kehittämistyön paikalliset ja valtakunnalliset projektit ja koulutus suunnittelu kuuluvat myös tehtäväalueisiin.

Liisa-Maria Lilja-Viherlampi on kiinnostunut laulusta ja sen (terapeuttisesta) merkityksestä kuulijalle: hän esiintyy laulajana ja on levyttänyt gospelmusiikkia. Päätoimen lisäksi hän työskentelee eri tahoilla vierailevana kouluttajana ja asiantuntijana musiikkiterapian ja terapeuttisen musiikkikasvatuksen alalta sekä tekee musiikkipsykoterapiatyötä ja työhöjausta.

Musiikkiterapia

Mitä musiikkiterapia voi antaa soiton- tai laulunopettajaksi opiskelevalle?

Se antaa tietoisuutta ja syventyvää ymmärrystä siitä, mistä musiikissa oikein on kysymys: Mitä musiikki on? Miksi musiikki on jotain merkityksellistä ihmisen kokemusmaailmassa? Miten musiikki meihin vaikuttaa? Mitä tapahtuu, kun laulamme, soitamme, kuuntelemme, liikumme musiikissa?

Se antaa uskallusta pysähtyä kontaktiin oman musiikillisen sisäisyyden kanssa. Mitä musiikki minulle merkitsee? Mitä se herättää? Millainen on oma musiikkisuhteeni ja musiikillinen elämäkertani? Millaista tunteen kieltä musiikki minulle puhuu? Missä suhteessa itsessäni ovat musiikin suorittaminen ja musiikin kokeminen? Miten koen musiikkia kehossani?

Se antaa virikkeitä ja rohkeutta luovaan musiikilliseen kommunikointiin ja vuorovaikutukseen: Musiikki kuuluu kaikille. Improvisoinnin iloa! Koko kehoni on instrumentti! Uskallanko luoda uusia kokemuksia itselleni ja toisille? Miten otan tilaa, annan ja ilmaisen, tulen vastaanotetuksi ja otan vastaan?

Se antaa herkkyyttä ymmärtää jokaisen ihmisen musiikillisuutta ja herkkyyttä avata väyliä musiikilliseen ilmaisuun ja kommunikointiin: Miten voin auttaa tätä oppilastani kasvamaan musiikkiin? Miten voin auttaa tätä oppilastani kasvamaan ihmisenä? Millaisia polkuja kuljemme musiikissa; miten avaamme tietä eteenpäin? Miten autan oppilaitani vahvistumaan omassa musiikkisuhteessaan? Miten voin viedä musiikkia myös uusiin ympäristöihin ja uusille ihmisille?

Musiikkiakatemian tapahtumia

SYKSY 2008

TUTUSTUMISKONSERTIT

TALLINNASSA

4.11.2008 15.00 / 19.00

5.11.2008 15.00 / 19.00

Matkamaja, Raekoja plats 18 TALLINN 10146

KAMARIMUSIIKKIA

MUSIIKKIAKATEMIASTA

16.11.2008 15.00

Kustaa Hiekan lukutupa, Laitila

3.12.2008 15.00

Kulttuurikeskus Cruselli, Uusikaupunki

16.12.2008 19.00

Wäinö Aalosen museo, Itäinen Rantakatu 38, Tku

VANHA TURKU SOI

- FESTIVAALI

28.11.2008 22.00

Mikaelin kirkko, Puistokatu 16, Tku

29.11.2008 17.00

Café Art, Läntinen rantakatu 5, Tku

29.11.2008 19.00

Sibelius-museo, Piispankatu 17, Tku

KEVÄT 2009

ABOA NOVA I - KONSERTTI

3.2.2009 19.00

Vanha Akatemiatalo, Rothoviuksenkatu 2, Tku

SIGYN SINFONIETTA - KONSERTTI

/ JOHTAA TIBOR BOGANYI

14.3.2009 18.00

Sigyn-Sali, Linnankatu 60, Tku

KAMARIMUSIIKKIA

MUSIIKKIAKATEMIASTA-KONSERTTI

16.3.2009 19.00

11.5.2009 19.00

Sigyn-Sali, Linnankatu 60, Tku

GIACOMO CARISSIMI: JEPHTA

ENSI-ILTA

5.4.2009 20.00 / 22.00 (yönäytös)

6.4.2009 20.00

Martin kirkko, Huovinkatu, Tku

ABOA NOVA II - KONSERTTI

28.4.2009 19.00

Sigyn-Sali, Linnankatu 60, Tku

NUORTEN SOLISTIEN KONSERTTI

20.5.2009 19.00

Sigyn-Sali, Linnankatu 60, Tku

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

**PARHAAT MERKIT
LAATUA ARVOSTAVALLE**

**ASiantuntijoiden
OPASTUKSELLA**

**HYVÄN FIILIKSEN
MUSAKAUPPA!**

**VERTIKAALI, SE ON VAAN EDULLISIN
PALVELEVAA ASIAANTUNTEMUSTA ARK 10 - 19 LA 10 - 16**

SOITINTAVARATALO

vertikaali oy
Eerikinkatu 2, Turku

www.vertikaali.com

P. 020 766 0800